

VERKSAMHETSBERÄTTELSE & ÅRSREDOVISNING

VÄSTKUSTSTIFTELSEN 2025

HUVUDMÄN

Stiftelsen för västsvenska fritidsområden, oftast kallad Västkuststiftelsen, har tre huvudmän:

- Västra Götalandsregionen
- Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)
- Region Halland

Knappt hälften av stiftelsens verksamhet utgörs av uppdragsverksamhet från Länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland som även de utser ledamöter i styrelsen.

Årets verksamhet

Stiftelsens verksamhet kan delas in i att VÄRNA, VÅRDA och VISA naturen och det är enligt den indelningen som nedanstående redovisning görs.

Stiftelsens ändamål

Ur stiftelsens stadgar §2:

”Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige ävensom för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.”

VÄSTKUSTSTIFTELSENS MÅLBILD

Västkoststiftelsen arbetar alltid med stiftelsens syfte, att bevara och tillgängliggöra den västsvenska naturen, i fokus. Arbetet utförs med finansiering från huvudmännen, länsstyrelser, kommuner, Naturvårdsverket och flera andra aktörer. För att sammanfoga flera målinriktningar i ett lättarbetat styrdokument etablerade stiftelsen en målbild 2018 som sedan reviderats vid två tillfällen, senast 2023. Här följer de övergripande formuleringarna från målbilden.

Gynna biologisk mångfald

- Västkoststiftelsen bevarar, utvecklar och skapar förutsättningar för biologisk mångfald.
- Västkoststiftelsen förvaltar naturreservat och andra områden på ett effektivt och metodiskt sätt. Arbetet kännetecknas av hög kompetens både teoretiskt och praktiskt, där beprövad erfarenhet och en nyfikenhet inför nya metoder står sida vid sida.
- Västkoststiftelsen ökar allmänhetens kunskap och förståelse för arbetet med biologisk mångfald.

Öka tillgängligheten

- Västkoststiftelsen bidrar till ökad folkhälsa, ett friluftsliv för alla och en hållbar besöksnäring.
- Västkoststiftelsen arbetar tillsammans med kommuner, lokala entreprenörer och andra aktörer för att sänka tröskeln till naturen.
- Västkoststiftelsen ökar allmänhetens kunskap om och förståelse för allemansrätten.

Främja hållbarhet

- Västkoststiftelsen verkar för att minska verksamhetens negativa ekologiska fotavtryck, främst inom de områden där påverkan är som störst.
- Västkoststiftelsen bidrar till hållbar konsumtion genom att i möjligaste mån använda befintliga resurser och noga överväga behovet av nya inköp.
- Västkoststiftelsen inspirerar även andra, både besökare och samarbetspartners, till att ha ett hållbart förhållningssätt till såväl natur som friluftsliv.

HUVUDMÄNNENS MÅLINRIKTNINGAR

Under 2018 enades de tre huvudmännen om målformuleringar för Väst kuststiftelsens verksamhet. Under 2022 har huvudmännen gemensamt uppdaterat målinriktningarna som gäller från 2023.

Målinriktningarna famnar stora frågor och det är givetvis svårt att bedöma hur stort Väst kuststiftelsens bidrag är till en måluppfyllelse. Därför blir nedanstående hänvisningar till relevanta delar av stiftelsens verksamhetsberättelse snarare en resultatgenomgång.

Stärka innovationskraften

Övergripande mål:

Väst kuststiftelsen skapar goda förutsättningar för lokala entreprenörer att verka och utvecklas i och runt de naturområden och leder som stiftelsen förvaltar.

Bedömningen är att stiftelsen uppfyller målet.

Det starka stödet från Västra Götalandsregionen innebär att stiftelsen har kunnat bibehålla och i vissa fall utöka beställningar från lokala entreprenörer för naturvårds- och friluftslivsåtgärder. Samarbetet med Turistrådet Västsverige kring både cykel- och vandringsleder gör att stiftelsens arbete får betydelse för aktörer inom besöksnärringsbranschen.

För en mer detaljerad uppföljning av vilka åtgärder som genomförts se sida 13-28.

Guidade vandringar, som leds av lokala entreprenörer och ideella aktörer, har genomförts i ungefär samma omfattning som föregående år.

För mer information om guidade vandringar se sida 29.

Bygga kompetens

Övergripande mål:

Väst kuststiftelsen ökar kunskapen om naturen, allemansrätten och biologisk mångfald hos de grupper som rör sig i naturområden och leder som Väst kuststiftelsen förvaltar.

Bedömningen är att stiftelsens åtgärder uppfyller målet.

Förutom en rad kampanjer i sociala medier, bland annat om allemansrätt och invasiva arter har även investeringar i webbplatser gjort att stiftelsen når allt fler med information om natur, friluftsliv och strandstädning, ofta med fokus på hållbarhet och biologisk mångfald. Under året har ett projekt kring naturpedagogik, finansierat av Sambio-projektet, inletts och cirka 3500 elever i Västsverige har fått ökad kunskap om havsmiljö och biologisk mångfald. Arbetet kommer att fortsätta under 2026.

Läs mer om naturpedagogik på sida 24 och om kommunikation på sida 34-36.

Öka inkluderingen

Övergripande mål:

Västkuststiftelsen främjar en jämlik tillgång till naturområden och leder som stiftelsen förvaltar.

Bedömningen är att stiftelsens åtgärder uppfyller målet.

Stiftelsen arbetar löpande med inkludering på flera olika sätt. Under året har exempelvis konkreta insatser för tillgänglighet utförts i ett antal områden, bland annat genom att hårdgöra ytor och att anlägga parkeringsplatser; en central del av friluftslivets infrastruktur. I arbetet med att sänka tröskeln till naturen spelar kommunikationsinsatser med tips på aktiviteter en stor roll, ett återkommande tema i stiftelsens sociala kanaler. Även det årliga programmet med gratis guide vandringer är en viktig nyckel för att öppna upp naturen för fler. Samarbetet med Tillgänglighetsdatabasen fortsätter och under året har ett antal reservat återinventerats efter genomförda förbättringsåtgärder. Under året har dessutom ett arbete med målgruppsanalys genomförts där "naturnyfika" identifierats som en målgrupp att arbeta vidare med under 2026.

Läs mer om inkludering, bland annat på sida 28, 29 och 34-36.

Knyta samman Västra Götaland

Övergripande mål:

Västkuststiftelsen arbetar för attraktiv platsutveckling genom att tillse god skötsel och infrastruktur i de naturområden och på de leder Västkuststiftelsen förvaltar.

Bedömningen är att stiftelsens åtgärder delvis uppfyller målet, men att en viss skötselkund för friluftsanordningar börjar byggas upp i naturreservat.

Även om många satsningar på naturvård möjliggjorts av Västra Götalandsregionen är det fortsatt så att medlen för friluftsliv inte räcker till fullt. Genom vissa egna initiativ samt samarbeten, bland annat med Kungliga Tekniska Högskolan, Svenska Turistföreningen och naturskyddsföreningar, har ändå en rad åtgärder genomförts under året. Dessutom har ett antal nya leder kunnat introduceras på webbplatsen West Sweden Trails tack vare samarbetet med nästan samtliga kommuner i regionen. Arbetet med ledskötselutbildning för kommunpersonal har fortsatt och i dagsläget har i princip samtliga berörda kommuner deltagit under de två senaste åren.

Läs mer om arbetet med ledutveckling på sida 32-33.

Med hjälp av medel från Västra Götalandsregionen har Västkuststiftelsen kunnat upprätthålla en god skötsel av naturreservat med bibehållen betesdrift och slåtter i Västra Götaland. I Halland kvarstår en utmaning kring skötsel av reservat, framförallt den i Äskhults by, eftersom motsvarande stöd inte beviljats i Halland efter neddragningen av statliga medel 2023.

Läs mer om skötselinsatser på sida 13-24.

INLEDNING

För drygt åtta år sedan, 2018, stod Västkuststiftelsen värd för den årliga träff då naturvårdsstiftelser i södra Sverige träffas för att nätverka och visa upp goda exempel från sina verksamheter. I maj 2025 var det dags igen.

Under de senaste åtta åren har mycket hänt. Antalet reservat som förvaltas har ökat med drygt 10%, antalet årsarbetare med 50% och omsättningen med 60%. Flera verksamheter har tillkommit. Ledutveckling har blivit en permanent uppgift och även strandstädningen kan också, undantaget vissa orosmoment, ses som en del av Västkuststiftelsens ordinarie verksamhet. På senare tid har Västerhavsveckan och satsningar på naturpedagogik tillkommit. Stiftelsens kommunikationsarbete har professionaliserats och utökats för att nå betydligt fler. Antalet samarbetspartners både regionalt och nationellt har ökat. Organisationen har genomgått en förvandling internt för att klara den utveckling som skett. När de övriga stiftelserna var på besök kunde de se en annan organisation än den de mötte för åtta år sedan. Jag är stolt över att ha fått vara med på den utvecklingsresan.

Precis som inför 2024 inleddes även 2025 med en viss oro kring stiftelsens framtida finansiering. Den här gången gällde osäkerheten de statliga medlen för strandstädning från och med 2026 – en fråga som är avgörande både för kommunerna, entreprenörerna och förvaltningen av Bohuskustens unika miljöer. Tack vare ett stort engagemang från stiftelsens styrelse och kustkommunernas politiska ledningar vändes oron till lättnad. I den nationella budgeten står nu särskilda medel avsatta för strandstädning, inte bara för 2026 utan signalerna pekar även på fortsatta årliga utlysningar minst till och med 2028. Beskedet ger verksamheten den stabilitet som krävs för långsiktig planering.

Stiftelsen kan summera ett år med starka resultat inom naturvård, friluftsliv, ledutveckling, skärgårdsrenhållning och naturpedagogik och strandstädning. Flera större satsningar har tagits vidare – bland annat Heath LIFE, moderniseringen av skärgårdstoiletter och ett omfattande kvalitetsarbete längs regionens leder. Den interna organisationen har samtidigt justerats för att skapa ökad stabilitet och bättre kapacitet inför kommande uppdrag. Ekonomin är stabil och i balans.

2025 innebär också starten på ett nytt kapitel; efter regionala beslut har Västkuststiftelsen fått ansvaret för Västerhavsveckan från och med 2026. Under året har förberedelserna pågått med både ny webbplattform, grafisk profil och etablering av nya samarbeten. Det är ett uppdrag vi går in i med både engagemang och ödmjukhet.

Sammantaget visar 2025 att uthålligt arbete, bred samverkan och tydliga prioriteringar gör skillnad. Med god ekonomi, starka partners och en målmedveten organisation står Västkuststiftelsen väl rustad inför 2026 – ett år som ser ut att bli minst lika händelserikt som det föregående.

Linus Kron, februari 2026

INNEHÅLL

VIKTIGA HÄNDELSER 2025	7
VÄRNA	11
Mark, reservatsbildning, gränsmarkering	11
VÅRDA	12
Betesdrift och stängsling	12
Stängsling och andra betesanordningar	13
Naturvårdsbränning	14
Röjning	14
Invasiva arter	16
Restaurering	17
Slätter	19
Avverkning med naturvårdsfokus	19
Göta älvs strandängar	20
Äskhult	20
Strandstädning	21
VISA	23
Stigar, spänger och naturvägledning	23
Bänkar, eldstäder, toaletter och vindskydd	25
Parkeringsplatser	26
Skärgårdsrenhållning	26
Guidade vandringar	27
Västerhavsveckan	28
Ledutveckling	29
Kommunikation	31
MEDARBETARE	34
FASTIGHETER	36
FÖRVALTNING	43

VIKTIGA HÄNDELSER 2025

Naturvård med extra fokus på ljunghedar

Under 2025 har ljunghedarna haft en särskilt framträdande plats i Väst kuststiftelsens naturvårdsarbete. För första gången stod Sverige värd för den internationella ljunghedskonferensen inom European Heathlands Network, där omkring 60 forskare, markägare, naturvårdsaktörer och beslutsfattare från hela Europa samlades i Halland och Bohuslän. Konferensen, arrangerad av Väst kuststiftelsen tillsammans med Länsstyrelsen i Halland och Kosterhavets nationalpark, fokuserade på småskalig förvaltning av ljunghed och gav möjlighet att visa upp svenska exempel från Hallands sandhedar till Bohuslänns klipplandskap.

Konferensen lyfte både ljunghedarnas biologiska och kulturhistoriska värden och den dramatiska minskning som gjort naturtypen till en av Europas mest hotade. Den uppmärksammades också genom medverkan i Naturmorgon i P1 från naturreservatet Tjurpannan.

Året markerade även starten för Heath LIFE, en av de största satsningarna hittills på att återskapa ljunghedar i Sydsverige. Projektet pågår i åtta år och finansieras av EU, Naturvårdsverket och deltagande aktörer. I Västra Götaland omfattar satsningen tolv områden: Björshuvudet, Bua hed, Härön, Klåverön, Otterön, Stora Överön, Sydkoster, Tofta, Trossö–Kalvö–Lindö, Vrångö, Vättlefjäll och Änggårdsbergen. Väst kuststiftelsen förvaltar merparten av dessa områden och är medsökande i projektet.

Åtgärderna kommer att inkludera röjning, naturvårdsbränningar, stängsling och återinfört bete samt andra insatser som krävs för att återställa ljunghedarnas ekologiska funktion. Genom kopplingen till forskning stärks samtidigt kunskapsunderlaget för långsiktig förvaltning. Sammantaget innebär 2025 ett tydligt steg framåt för bevarandet och restaureringen av ljunghedar – både genom internationellt kunskapsutbyte och genom att ett stort restaureringsprogram nu är igång.

Påsholken och naturpedagogik

Under året har Väst kuststiftelsen fortsatt att utveckla sitt pedagogiska arbete för att möta barn och unga i frågor som rör natur, nedskräpning och biologisk mångfald. Ett av de mest uppskattade initiativen är den nya påsholken som satts upp i Sandsjöbacka naturreservat, nära parkeringen i Sisjön. Idén kom från elever i årskurs 1B på Sisjöskolan som, efter att ha sett skräp på sina utflykter, skrev till Väst kuststiftelsen med förslaget att skapa en "brevlåda" med påsar och en uppmaning att ta med sitt skräp hem.

Påsholken är ett sätt att möta nedskräpning utan att sätta upp traditionella sopkärl, som ofta leder till mer skräp i stadsnära reservat. Detta har tagits väl emot och invigningen i februari blev en uppskattad aktivitet tillsammans med eleverna – komplett med skräpplockarpromenad, saft och marshmallows över öppen eld. Initiativet har också uppmärksammats i lokalmedia och blivit en symbol för hur även yngre barn kan påverka sin närmiljö.

Arbetet med naturpedagogik har samtidigt stärkts genom SamBio, ett samarbete med Göteborgs universitet och en rad andra aktörer. Stiftelsen har genomfört ett stort antal aktiviteter för lågstadiet, både i klassrum och på stranden, med fokus på nedskräpningens påverkan på havet, mikroplast, invasiva arter och biologisk mångfald.

Sammanlagt har över 3 500 barn mött stiftelsens naturpedagog under året. Lektionerna har kombinerat lekar, quiz och faktisk insamling av strandskräp, kompletterat med lärarhandledningar för vidare arbete i skolorna. I de fall skolor saknat en närliggande strand har Väst kuststiftelsen även kunnat bistå med transportstöd.

Genom både påsholken och SamBio stärks stiftelsens arbete med att engagera nästa generation i naturvård och ge konkret kunskap om hur var och en kan bidra till en renare och mer hållbar natur.

Nya leder och nya arbetsätt

2025 har varit ett expansivt år för ledutvecklingen i regionen, där flera nya leder färdigställts och integrerats i det regionala ledsystemet. Fem nya leder har anslutits till webbplatsen West Sweden Trails: Pilgrimsleden Essunga, Pilgrimsleden Hjo-Kungslena, Kuststigen Knippla-Hyppeln, Djursjöleden och Sjuhäradsrundan. Inom ramen för vandringslederna har arbetet fortsatt med kvalitetshöjande insatser längs Sjuhäradsleden, Bohusleden, Kuststigen och flera pilgrimsleder, där både etappindelning, skyltning, besiktningar och underhåll har stått i fokus. För cykellederna har två stora milstolpar uppnåtts: Sjuhäradsrundan invigdes, och Västkustleden godkändes av Trafikverket som regional cykelled mellan Göteborg och Tanumshede. Även Ljungleden har tagit viktiga steg framåt inför sin planerade invigning 2026.

Bakom ledinvesteringarna finns också ett mer systematiskt arbetsätt som vuxit fram under året. Webbplatsen West Sweden Trails har fortsatt att fungera som ett nav för regionens ledsystem, och omfattande arbete har lagts på att uppdatera, kvalitetssäkra och digitalt tillgängliggöra information, bland annat genom GPX-filer, etappinformation och förbättrade rutiner för inventering och besiktning. Den vidareutvecklade inventeringsappen med koppling till Infracontrol har börjat användas mer brett, vilket underlättar dokumentation och återkoppling för både kommuner och stiftelsen.

Årets arbete har också präglats av fördjupat samarbete med kommuner, regioner och nationella aktörer. Västkuststiftelsen har deltagit i nätverk, workshops och studiebesök och under året återupptogs den regionala samverkansträffen för alla kommuner i Västra Götaland. Träffen samlade över 100 deltagare och visade på det stora engagemanget för att utveckla hållbara och kvalitetssäkrade leder i regionen.

Sammantaget har 2025 stärkt både det praktiska ledarbetet och de strukturer som gör det möjligt för kommuner att arbeta mer enhetligt, långsiktigt och effektivt. Det ger en stabil grund för att fortsätta utveckla attraktiva och hållbara vandrings- och cykelupplevelser i hela Västra Götaland.

Strandstädningens framtid

Frågan om långsiktig finansiering för strandstädningen har varit central under året. Inför 2026 var det oklart om de statliga bidragen skulle fortsätta, vilket skapade oro hos både kommuner och entreprenörer. Västkuststiftelsen har därför lyft frågan i flera forum, på såväl lokal som nationell nivå. Dessutom publicerades en gemensam debattartikel i Svenska Dagbladet, undertecknad av Bohusläns kommunstyrelseordföranden tillsammans med Västkuststiftelsens ordförande. Det politiska engagemanget i frågan har varit stort.

I september kom beskedet att regeringen avser satsa vidare på området inom ramen för "En giftfri vardag och renare stränder". Formella beslut är nu fattade, vilket innebär att stödet är säkrat för 2026, och signalerna pekar på fortsatta årliga utlysningar minst till och med 2028. Det ger strandstädningen den stabilitet som krävs för att kunna planera långsiktigt och bibehålla kompetensen hos både kommuner och entreprenörer.

Trots den goda nyheten innebar årets förutsättningar vissa utmaningar. Naturvårdsverket efterfrågade slutredovisning redan i november, vilket gjorde att kommunerna inte kunde strandstäda ett helt år. Tack vare ett nära samarbete längs kusten genomfördes ändå ett stort antal insatser under sommarhalvåret, och under vintern fortsatte entreprenörer att städa med medel från Västkuststiftelsen. Kontinuerlig städning är avgörande för att undvika uppbyggnad av plast, för att hinna före häckningssäsong och för att strandängar ska vara säkra inför betessläpp.

Samarbetet mellan Västkuststiftelsen, kommunerna och ideella aktörer har fortsatt vara starkt, med regelbundna samverkansmöten och löpande rapportering via Strandstädarkartan. Målen ligger fast: att alla kustkommuner har ett strandstädarlag, att alla städningar rapporteras, och att uppsamlat skräp tas om hand inom en månad.

Mellan april och oktober samlades 117 ton skräp in, en lägre siffra än föregående år på grund av den kortare städperioden. Parallellt har samarbetet inom Håll Bohuslän Rent fortsatt stärka kommunikationen till allmänheten om ett hållbart båtliv och vikten av att ta med sitt skräp hem.

Den långsiktiga finansieringen som nu är på plats ger goda förutsättningar för att hålla Bohuskusten ren även kommande år, en absolut förutsättning för både biologisk mångfald, friluftsliv och besöksnäring.

Moderniserade toaletter

Arbetet med att modernisera skärgårdens toaletter har tagit stora kliv framåt under 2025. De tidigare kompostlösningarna, som riskerade näringsläckage till havet, ersätts nu successivt med slutna tankar som sugtöms från båt. Därmed förs allt latrinavfall in i det ordinarie avloppssystemet i land. Moderniseringen innebär betydande miljövinster, förbättrad arbetsmiljö för entreprenörerna och ett mer hållbart båtliv. Som en del av arbetet har toaletterna också utrustats med sanitetspåshållare och uppdaterade informationsskyltar.

Under året byggdes 50 dubbla toalettanläggningar om till det nya systemet, och under våren 2026 moderniseras de sista 16 toaletterna i norra Bohuslän. Därmed avslutas ett flerårigt arbete som gör skärgårdens toaletter betydligt säkrare, renare och mer hållbara.

Samtidigt har en ny offentlig upphandling genomförts för skärgårdsrenhållningen. När den var färdig stod det klart att kostnaderna för driften av de moderniserade toaletterna kommer att öka med ca en halv miljon kronor per år från och med 2026, vilket var en betydligt större ökning än förväntat. Även inom den nuvarande avtalsperioden har kostnaderna ökat något under 2025. Detta ska givetvis vägas mot långsiktiga miljövinster och minskning av risken för utsläpp av kväve och fosfor i kustmiljön.

Västerhavsveckan

Västerhavsveckan är sedan 2008 ett återkommande evenemang som lyfter havsmiljö och havsmedvetenhet längs västkusten. Västkuststiftelsen har länge medverkat genom att sprida kunskap om strandstädning och kustnära naturreservat, medan det övergripande genomförandet skötts av en upphandlad konsult.

Under 2024 genomförde Västra Götalandsregionen en översyn av evenemanget. Den visade behov av en mer stabil organisation och pekade ut Västkuststiftelsen som en lämplig framtida huvudansvarig. Efter prövning i styrelsen stod det klart att evenemanget passar väl inom stiftelsens uppdrag och rymmer stor utvecklingspotential.

I början av 2025 beslutade Miljö- och regionutvecklingsnämnden att Västkuststiftelsen från och med 2026 tar över ansvaret för Västerhavsveckan. En projektledare anställdes därför för att följa årets upplaga, etablera samarbeten och förbereda övergången. Vid ett uppföljningsmöte under hösten överlämnades ansvaret formellt.

Under året har förberedelserna fokuserat på att skapa goda förutsättningar inför övertagandet. En ny webbplats har påbörjats, och en ny visuell identitet har tagits fram. Båda blir färdiga våren 2026.

Att ta över Västerhavsveckan är ett uppdrag som stiftelsen ser fram emot. Evenemanget erbjuder stora möjligheter att fördjupa samarbeten, stärka det kunskapshöjande innehållet och knyta havsmiljö, naturvård och friluftsliv ännu närmare varandra. Det är ett ansvar som Västkuststiftelsen tar sig an med både ödmjukhet och engagemang, och som har goda förutsättningar att utvecklas positivt under kommande år.

Samarbeten för bättre naturvård och friluftsliv

Under året har ett nytt samarbete mellan Västkoststiftelsen, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) och flera aktörer inom trä- och byggbranschen resulterat i en ny träbro i naturreservatet Björshuvudet. Bron spänner över en fjorton meter bred ravin och är byggd för både besökare och betesdjur. Konstruktionen är framtagen av arkitekt- och ingenjörstudenter vid KTH och kombinerar hållbar materialanvändning med omsorgsfull gestaltning och naturvård. Som en del av projektet har även fladdermusholkar integrerats i bronns räcken, ett exempel på hur gestaltning och ekologi kan förenas.

Arbetet genomfördes som en del av kursen ”Design av träbaserade hybridkonstruktioner”, där omkring 40 studenter deltog i en tävlingsliknande process från skiss till färdig bro. Genom uppdraget har studenterna fått en konkret inblick i hur naturvård, byggteknik och landskapsanpassning samverkar i praktiken. Projektet har också stärkt dialogen mellan akademi, näringsliv och naturvårdsförvaltning.

Bron kunde genomföras tack vare omfattande materialstöd från branschaktörer, bland annat trä, beslag och övriga byggkomponenter. Västkoststiftelsen har medfinansierat delar av byggnationen och samordnat projektet på plats i reservatet.

Resultatet är en funktionell och lågmäلت vacker konstruktion som knyter samman landskapet och samtidigt visar hur tvärsektoriella samarbeten kan bidra till bättre friluftsliv, hållbart byggande och nya arbetssätt i naturvården.

Samarbetet med Svenska Turistföreningen som etablerades 2024 har fortsatt med nya insatser i Svartedalen även under 2025. Även ett mindre projekt med den tyska stiftelsen Okeanos på Veddö samt en rad samarbeten med lokala naturskyddsföreningar bör nämnas. Västkoststiftelsen har mycket att vinna på att arbeta tillsammans med aktörer som delar passionen för natur och friluftsliv. I september anslöt sig dessutom Västkoststiftelsen till Handslaget för biologisk mångfald och ekosystemtjänster i Göteborgsregionen för att bidra till konkreta åtgärder som stärker biologisk mångfald.

VÄRNA

Västkuststiftelsen värnar naturen genom att köpa in mark och arbeta för att skydda värdefull natur som naturreservat.

Idag äger Västkuststiftelsen omkring 5000 hektar mark, med ett anskaffningsvärde på drygt 31 miljoner kronor och har under årens lopp bidragit med ytterligare 15 miljoner kronor till intrångsersättningar eller bidrag vid köp, vilket möjliggjort att många av naturreservaten kunnat bildas.

Mark, reservatsbildning, gränsmarkering

Markförsäljning

Till skillnad från föregående år har inga nya fastigheter förvärvats och det har inte heller avyttrats någon mark.

Reservatsbildning

Det har bildats fem nya naturreservat i Västra Götaland under 2025, varav Västkuststiftelsen är förvaltare av tre. Naturreservat där Västkuststiftelsen utsetts till förvaltare under året:

- Amundsruuds naturreservat (Melleruds kommun)
- Bottnanes naturreservat (Bengtsfors kommun)
- Bråtnäs naturreservat (Bengtsfors kommun)

Gränsmarkering

Behovet av gränsmarkeringar har fortsatt att minska i takt med att digitala navigationsverktyg blivit standard för både besökare och entreprenörer. Trots detta spelar den fysiska gränsmarkeringen fortfarande en viktig roll, särskilt för att tydliggöra övergången från brukad mark till skyddad natur, och för att säkerställa att skogs- och markarbeten inte oavsiktligt sker inne i reservaten. Den välplacerade stolpen med naturreservatssymbolen fungerar både som praktiskt stöd och som en tydlig signal om områdets status.

Under 2025 ökade dock omfattningen av gränsmarkeringsarbetet betydligt, jämfört med föregående år. Med ekonomiska mått mätt ökade insatserna från knappt 140 000 kronor 2024 till drygt 430 000 kronor 2025. Den tredubbla ambitionsnivån speglar både ett större antal markerade reservat och ett ökande behov av att ersätta utslitna stolpar och brickor i äldre områden. Arbetet omfattade såväl helt nya reservat som utökningar och fullständiga omläggningar av äldre gränser.

Här har det gränsmarkerats under året:

Brurmossen	Hössna	Risbohult
Fräsegården	Kroktjärnet	Slättfjällsmossarna
Greby-Kleva	Kviström	Sunds branter
Hårssjön-Rambomosse	Orremossarna	
Härskogen	Pålsbo	

VÅRDA

Ur stiftelsens målbild:

Västkuststiftelsen bevarar, utvecklar och skapar förutsättningar för biologisk mångfald.

Västkuststiftelsen förvaltar naturreservat och andra områden på ett effektivt och metodiskt sätt. Arbetet kännetecknas av hög kompetens både teoretiskt och praktiskt, där beprövad erfarenhet och en nyfikenhet inför nya metoder står sida vid sida.

Västkuststiftelsen ökar allmänhetens kunskap och förståelse för arbetet med biologisk mångfald.

Betesdrift och stängsling

Betesdriften är fortsatt stiftelsens största naturvårdsåtagande och en av de viktigaste åtgärderna för att bevara öppna marker, hedlandskap och artrika betesmiljöer. Genom bete hålls markerna i hävd, igenväxning motverkas och livsmiljöer för en lång rad växter och djur säkerställs. Tack vare fortsatt stabil finansiering från Västra Götalandsregionen har betesverksamheten under 2025 kunnat ligga kvar på i princip samma ekonomiska nivå som föregående år.

Året har inneburit både förändringar och förstärkningar. Flera områden har tillkommit i betesdriften, däribland Kråkeboberg, som efter restaureringsåtgärder nu används som skogsbete. Kragenäs betas för första gången på många år, liksom Björshuvudet, där både Vik och Halsbäck ingår. Även Valön (Tanums kommun) och Ulön–Dannemark har fått bete, här i form av fjällkor.

Dessutom har flera områden nu förts in i redovisningen, bland annat Broälven, Havstensfjorden och Trälebergskile, där strandängarna har betats kontinuerligt men tidigare inte noterats.

Vissa områden betades däremot inte under året. Bakträgen och Häggsjöryr har tyvärr stått utan djur, liksom Vrångö, även om andra öar inom reservatet Vrångöarkipelagen betats som vanligt. Vid Sävån (Kusebacka) gjorde fårbetet uppehåll till förmån för slyröjning.

Sammantaget betas marker i närmare 110 naturreservat, och betesdriften fortsätter att utgöra en grundpelare i stiftelsens långsiktiga naturvårdsarbete.

Här har det betat djur under året:

Backa	Dättern 2	Gårdshult
Baljåsen	Dösebackaplatån	Göta & Nordre älvs dalgångar
Baldersnäs	Ekedal	Hallbyn
Baståsen	Forsbo	Härmanö
Björshuvudet	Frälsegården	Härön
Bredfjället	Frugården	Hjarteröarkipelagen
Breviks Kile	Färgensjöarna	Hullsjön
Broälven	Galterö	Hålda
Brobacka	Gåsö	Hössna prästgård
Brattorpsån	Gårshult	Jonsereds strömmar
Brattön	Göddered–Hakered	Kalvön
Bräcke Ängar	Grimsholmen	Kednäs
Bua Hed	Gröderhamn	Klippan
Buterud	Guddehjälm	Klåverön
Dättern 1	Gullbringa	Kollungeröd vatten

Korpeboberg	Ryr	Torpanäset
Kråkeboberg	Sandsjöbacka	Tossö–Kalvö–Lindö
Kragenäs	Sjöryd	Trälebergskile
Kälkerön	Skårtebo	Tränningen
Kviström	Skärbo	Tunhems ekhagar
Lammön	Smälteryd	Tånga hed
Marieberg	Stigfjorden	Ulön–Dannemark
Marstrand	Strömsvattnet	Vallda
Mollungen	Sumpafallen	Valön (Orust)
Mängsholm	Svankila	Valön (Tanum)
Mölarps ö	Svartedalen	Vargfjället
Nordre älvs estuarium	Svartedalen – Bokenäset	Vargö
Näverkärr	Säby Kile	Veddöarkipelagen
Ollestad	Säveåns dalgång	Vinga
Ormo	Säveån – Hedefors	Vrångöarkipelagen
Otterön	Säveåns dalgång	Vägerö
Ramsviklandet	Tanumskustens	Vättlefjäll
Ramsön & Keholmen	naturvårdsområde	Ålstadnäset
Risbohult	Tingvall	Årås kvarn
Rished	Tisselskog	Älgön
Rölle	Tjurholmen	Änggårdsbergen
Råssö	Tjurpannan	Äskhult
Rörö	Tofta	Ödsmåls Kile
Ryxö	Toftenäs	Örsbråten

Stängsling och andra betesanordningar

Under året har totalt cirka 17,5 kilometer stängsel byggts, reparerats eller förstärkts inom stiftelsens områden. De tre största insatserna stod Kollungeröd vatten (2,2 kilometer), Kragenäs (1,8 kilometer) samt Björshuvudet (1,5 kilometer) för. Utöver detta har flera viktiga åtgärder genomförts, bland annat nya kobroar vid Björshuvudet, Breviks Kile och Vallda Sandö som möjliggör nytt bete, samt omfattande reparationer på Kalvön och speciallösningar som viltstängsel vid Klev och Torpanäset. I Äskhults by har två vindskydd anlagts för att möjliggöra vinterbete.

Här har det utförts viktiga åtgärder för bete under året:

Björshuvudet	Klev	Råssö
Bratteforsån	Kollungeröd vatten	Svankila
Breviks Kile	Kragenäs	Tjurpannan
Gåsö	Mollungen	Torpanäset
Greby–Kleva	Mängsholm	Tånga hed
Göddered-Hakered	Nordre Älvs Estuarium	Vallda Sandö
Härmanö	(Stora Överön)	Vägeröd
Kalvön, Orust	Ramsviklandet	Äskhult

Naturvårdsbränning

Bränning av ljunghedar och öppna marker är en central metod för att bevara och stärka landskap med höga naturvärden. Genom att bränna bort äldre och förvedad vegetation skapas utrymme för ny skottbildning och ökad ljungföryngring, samtidigt som metoden gynnar artrika betesmiljöer och arter som är beroende av störning för sin överlevnad. Bränning används även på andra marktyper där åtgärden bidrar till större variation och högre biologisk mångfald.

De historiskt omfattande ljunghedarna har minskat kraftigt och återstående områden kräver kontinuerlig och välplanerad skötsel. Tack vare de omfattande förberedelserna under 2024 fick arbetet under 2025 en markant högre genomslagskraft. Året omfattade fler bränningar än på länge, med insatser spridda över både kusthedar, öar, slättermarker och beteslandskap. Insatserna utgör en god grund för det fortsatta arbetet inom ramen för det kommande Heath LIFE-projektet.

Flera åtgärder utmärker sig särskilt. På Ramsvikslandet genomfördes större bränningar, inklusive insatser på Tryggö där marken inte bränts på många år. Bua Hed hade två stora och mycket lyckade bränningsområden. I Sandsjöbacka brändes både stora och flera mindre ytor som en del av ett längre restaureringsarbete. I Nordre Älvs estuarium utfördes bränningar på flera öar, vilket skapar viktiga mosaikmiljöer för kustnära flora och fauna. Även inom områden som Härmanö, Vargfjället, Trossö–Kalvö–Lindö och Tanumskusten genomfördes insatser som stärker långsiktig hävd.

Mätt i ekonomiska termer har årets bränningsarbete mer än dubblats jämfört med 2024, både genom fler insatser och fler geografiskt omfattande och tekniskt komplexa objekt. Sammantaget markerar 2025 ett tydligt steg framåt i restaureringen och vården av regionens ljunghedar och öppna marker.

Här har det genomförts naturvårdsbränningar under året:

Björshuvudet	Marstrand, Halsholmen	Tånga Hed
Bua Hed	Nordre Älvs estuarium	Trossö–Kalvö–Lindö
Gåsevik	Otterön	Vargfjället
Grimsholmen	Ramsvikslandet	Veddöarkipelagen
Hällsö	Rörö	Vinga, Gattulvsviken
Härmanö	Sandsjöbacka	Vrångö, Nötholmen
Kalvö, Uddevalla	Tanumskusten, Musö	Älgön
Klippan	Tanumskusten, Porsholmen	Änggårdsbergen
Kragenäs	Tjurpannan	Äskhult

Röjning

Igenväxning fortsätter vara en av de största skötselutmaningarna. För att bevara öppna marker, stärka ädellövinslag och skapa bryn, dungar och gläntor har stiftelsen under året genomfört omfattande röjningar och naturvårdsgallringar. Arbetet sker både manuellt och maskinellt och i nära samarbete med markägare och lokala entreprenörer. Särskilt fokus under 2025 har varit på att ta bort gran och sly till förmån för ädellöv, friställa gamla ekar, återöppna kultur- och betesmarker, förbereda bränningar samt begränsa arter som slån, druvfläder och pors där de konkurrerar ut andra värden.

Med ekonomiska mått mätt uppgick röjningsinsatserna till drygt 9 miljoner kronor 2025, jämfört med knappt 6,6 miljoner kronor 2024, vilket motsvarar en ökning med cirka 36%. Årets arbete omfattade även utbildande och sociala inslag; bland annat genomförde ungdomar från Stiftelsen Okeanos röjningar och sandblottor på Veddö.

Här har det röjts under året:

Bakträgen – röjning av hassel

Baldersnäs – friställning av gamla ekar på Ekekullen

Baljåsen – röjning av lövsly vid Klöverudsåsen

Bergsjön – granröjning, ringbarkning och kapning (katning) för att gynna löv

Björnareåsen – röjning av gran för att gynna löv

Björshuvudet – röjning av sly i rikkärr och beteshagar

Bräcke ängar – borttagning av aluppslag i betesmark

Bua Hed – röjning av småbjörk och druvfläder på hed

Buterud – röjning i beteshagar

Ed 3:1, Skansen – friställning av gamla ädellövträd

Ekliden – granröjning, ringbarkning och kapning (katning)

Färgensjöarna – frihuggning av äldre ädellövträd; röjning och ringbarkning av gran i ekskog

Forsbo – röjning i beteshagar; friställning av gamla träd

Gäddevik – röjning för att ge yngre och äldre lövträd mer utrymme

Gårdshult – gallring i lärkbestånd

Gullmarsberg – röjning av gran i bokbestånd

Guddehjälm – naturvårdsgallring av gran i ädellövskog; manuell huggning och utforsling

Hällsö – fortsatt röjning av slyuppslag i betesytor

Hjärteröarkipelagen – röjning av lövuppslag

Hyltenäs kulle – granröjning

Idåsen – röjning av småsly i hela reservatet

Kednäs – röjning i beteshagar

Korpeboberg – röjning av hassel

Korsviken – röjning av utsiktsplats

Kvarnsjöarna – friställning av ekar

Kynnefjäll – röjning i inägomark runt torpet Kasebo; friställning av större träd

Letebo – granröjning

Långsbergen – röjning och ringbarkning av gran i ekskog

Näverkärr – röjning av äldre albestånd samt björk vid utsiktsplatsen Karlsviksberget

Nordre Älvs estuarium – röjning av björkuppslag och sly vid Fåglevik; röjning runt stengärdesgårdar på Stora Överön; hedmarksröjning vid Sillvik/Lilleby och på Kippholmen

Otterön – röjning av löv-, tall- och enuppslag

Ragnerudssjöns branter – punktinsatser för att gynna värdefulla aspar och ekar

Ramsvikslandet – restaureringsröjning av igenvuxen kulturmark med husgrunder och betesmarker

Ranebo Lund – fortsättning med naturvårdsröjning och gallring av gran i ädellövskog

Risvedens vildmark – granröjning och ringbarkning

Ryxö – röjning av en för att öppna mosaikbetesmark och friställa ekar och lindar; viss fällning av björk och al; röjning av slån för att förenkla strandstädning

Sandsjöbacka – röjning inför bränning

Skärbo – röjning av hasselbuskar

Sollumsåns dalgångar – frihuggning av jätteeckar; röjning av igenvuxen betesmark; röjning av ädelgran i lövskog

Stora Bornö – röjning av gran i kulturmark och vid torpgrund; friställning av äldre ekar och bok

Svankila – röjning i beteshagar

Svartedalen – naturvårdsgallring av gran för att gynna ädellövskog runt Bottenstugan

Svanviks Kile – fällning, ringbarkning och röjning av silvergran

Tanumskusten, Musö – röjning av slån- och enuppslag

Tjurpannan – restaureringsröjning på Långåker (skördare med klipp); röjning av slyuppslag vid Tjurvikstjärn; röjning av enuppslag och pors vid Saltvik

Tunhems ekhagar – frihuggning av ekar och hamling av ask

Ulön–Dannemark – röjning av slyuppslag och restaurering

Valön (Tanum) – betesrestaurering med slyröjning

Veddöarkipelagen – röjning av slån och en; grävning av sandblottor (utfört av ungdomar vid sommarläger anordnat av Stiftelsen Okeanos på Veddö gård)

Vägeröd – friställning av främst äldre ekar; röjning av slyuppslag i betesmark

Yttre Bodane – röjning av igenväxande myrar

Yxnås – röjning av gran i åker- och ängskanter; gallring av smågran i hedskog

Årås – röjning av sly

Äskhult – röjning inför bränning

Örekilsälven – friställning av skyddsvärda stora ekar

Öxnäs – röjning av enar i beteshage

Invasiva arter

Invasiva växtarter fortsätter att utgöra en betydande utmaning eftersom de snabbt kan konkurrera ut naturlig flora och förändra ekosystemens struktur. Under 2025 har arbetet intensifierats genom en särskild statlig satsning och omfattat ett stort antal reservat och strandängar. Insatserna har bestått av ryckning, grävning, avslagning, röjning, täckning och bränning, anpassat efter art, växtplats och lokala förutsättningar.

Årets arbete visar att flera långsiktiga insatser nu börjar ge resultat: förekomster av jättebalsamin har minskat markant på flera platser, och vissa lokaler uppvisar tydliga framsteg där arten nästan eller helt försvunnit. Samtidigt har nya eller växande bestånd av vresros, parkslide, gul skunkkalla och blomsterlupin krävt omfattande åtgärder.

Det totala arbetet motsvarade en fortsatt hög ambitionsnivå ekonomiskt. Arbetet bedrivs av stiftelsens personal tillsammans med entreprenörer, markägare och ideella aktörer. Ett särskilt inslag 2025 var medverkan av ungdomar från den tyska stiftelsen Okeanos Foundation, som bidrog till manuella insatser i Veddöarkipelagen.

Här har invasiva arter bekämpats under året:

Baljåsen – bekämpning av blomsterlupin

Bostället, Ragnerudssjöns branter – grävning av gul skunkkalla

Brattorpsån – bekämpning och röjning av jättebalsamin

Bräcke ängar – bekämpning av blomsterlupin

Brobacka – bekämpning av parkslide

Broälven – bekämpning av jättebalsamin

Bua hed – röjning av druvfläder och vresros

Dösebackaplatån – bekämpning av blomsterlupin

Grimsholmen – uppgrävning av vresros

Grimsheden – bekämpning av blomsterlupin

Göta och Nordre älv – bekämpning av jättebalsamin

Havstensfjorden – bekämpning av jättebalsamin

Hössna – bekämpning av jättebalsamin

Hulan – röjning och bekämpning av jättebalsamin

Kviström – bekämpning av jättebalsamin

Lysegården – bekämpning av jättebalsamin längs bäcken

Marstrand – uppföljning och kontroll av parkslide

Mölarp – bekämpning av jättebalsamin

Nordre Älvs estuarium – röjning av vresros i Fåglevik; bekämpning av jättebalsamin runt Kippholmen; kapning och bränning av japansk trädödare

Näverkärr – bortgrävning av snöbärshäck vid hus och i angränsande skogsmark

Ormo – bekämpning av jättebalsamin längs bäcken

Ragnerudssjöns branter – grävning av gul skunkkalla

Ryr – bekämpning av blomsterlupin

Rörö – röjning och täckning av vresros

Sandjöbacka – bekämpning av jättebalsamin

Stigfjorden – bekämpning av jättebalsamin

Strömsvattnet – bekämpning av jättebalsamin

Strömmarna – bekämpning av jättebalsamin

Svartedalen – bekämpning av blomsterlupin i vägkanter

Svartedalen, Bokenäset – bekämpning av jättebalsamin

Lammö, Tanumskusten – bekämpning av jättebalsamin

Tjurpannan – grävning av vresros

Tånga hed – grävning av blomsterlupin i vägkant

Trafikverkets strandängar – bekämpning av blomsterlupin, kanadensiskt gullris, jättebalsamin, jättebjörnlöka och vit sötväppling

Ulön–Dannemark – bekämpning av vresros

Valön, Orust – avslagning av jättelöka

Valön, Tanum – täckningsförsök mot vresros

Vargfjället – bekämpning av jättebalsamin

Veddöarkipelagen – röjning av slån och en samt grävning av sandblottor; insatser utförda av ungdomar från Stiftelsen Okeanos

Vinga – skydds jakt av mink

Vrångöskärgården – grävning, röjning och ryckning av vresros

Änggårdsbergen – bekämpning av gul skunkkalla och parkslide; jättebalsamin verkar utrotad

Örekilsälven – bekämpning av jättebalsamin, första stora insatsen i det nya reservatet

Restaurering

Restaurering av våtmarker, skogsbete, ängs- och betesmarker samt kulturpräglade landskap har fortsatt att vara ett prioriterat arbete under 2025. Målet är att återskapa funktionella biotoper med hög biologisk mångfald, stärka ekologiska samband och återupprätta landskapsstrukturer som gått förlorade under lång tids igenväxning, dikning eller förändrad markanvändning.

Under året har insatserna kunnat utökas ytterligare, och med ekonomiska mått mätt har arbetet ökat med ungefär en tredjedel jämfört med 2024. Särskilda satsningar har riktats mot hydrologisk restaurering, där omfattande återvätning genomförts i de stora mosskomplexen på Kroppefjäll och angränsande Slättfjällsmossarna. Här har cirka tio kilometer diken proppats, och drygt 70 hektar mossar och kärr röjts för att behålla den öppna karaktären.

Utöver våtmarksarbetet har stora insatser genomförts i betesmarker, ljunghedar, skogsbete, rikkärr och kulturmarker. Flera områden har restaurerats för att möjliggöra framtida bete, återställa ektominerade miljöer eller gynna särskilt skyddsvärda arter såsom strandpadda. Arbetet omfattar nu både långsiktigt pågående restaureringar och nyinsatta projekt.

Här har det restaurerats under året:

Baldersnäs – muddring av Båtdragarkanalen

Baståsen – restaurering av naturbetesmark

Björshuvudet – restaurering av betesmark på tre lokaler

Buterud – restaurering av naturbetesmark i Trakten

Forsbo – restaurering av naturbetesmark

Gåsö – restaurering av rikkärr

Gåsevik – restaurering av rikkärr och slåtterytor

Greby–Kleva – restaurering av skog till trädklädd betesmark samt restaurering av strandängar

Guddehjälm – avverkning av gran för att gynna självföryngrad ädellövskog; gallring av ungskog för omställning till ädellöv

Härmanö – restaurering av ljunghed och mosaikmarker (inom LIFE RestoRED)

Hössna – restaurering av rikkärr och betesmark

Hållsungamyren – varsam återställning av myrens utlopp för att höja vattenspegeln

Kragenäs – restaurering av strandängar och friställning av ekar

Kroppefjäll & Slättfjällsmossarna – hydrologisk restaurering; proppning av cirka 10 kilometer diken; röjning av 70 hektar mossar och kärr

Mollungen – restaurering av inägomark; därefter stängsling och bete

Näverkärr – restaurering av gårdsmiljön; skalgrusgång, återskapad odlingsyta, nyetablering av historiska fruktträd

Råssö – restaurering av betesmark

Ryr – restaurering av skogsbete

Ryxö – restaurering av kulturpräglade naturbetesmarker

Sandsjöbacka – restaurering av mosaikbetesmark

Skärbo – restaurering av rikkärr och slåtterytor

Stigfjorden – restaurering av betesmark på Ängholmen

Svankila – restaurering av naturbetesmark

Tofta – restaurering av igenvuxen ljunghed vid Rösetbergen

Ulön–Dannemark – restaurering av slyuppslag och kustmarker

Vallda Sandö – uppdragning av björk för att återskapa fukthet

Valön, Tanum – restaurering av igenvuxen betesmark

Vargfjället – restaurering av betesmark

Vrångöskärgården – utgrävning av igenvuxna hållkar för att gynna strandpadda

Yxnås – restaurering av rikkärr

Ålstadnäset – restaurering av betesmarker och ekmiljöer

Slåtter

Tillsammans med betesdriften är slåtter fortsatt en av stiftelsens mest prioriterade åtgärder för att vårda ängs- och våtmarksmiljöer. Genom lieslåtter, maskinell slåtter och riktade insatser i våtmarker hålls markerna öppna, samtidigt som viktiga livsmiljöer för ängsflora, insekter och häckande och rastande fåglar bevaras och stärks.

Under 2025 breddades arbetet med både nya och återupptagna slåtterlokaler. Ragnhildsholmens borgruin fick för första gången en samlad insats med lieslåtter, Gåsevik slogs efter en lyckad restaurering året före och i Gröderhamn återstartades slåttern med maskin i stället för hästdragna metoder. I Dättern, Hallbyn genomfördes ett mer omfattande våtmarksslåtter, medan Näverkärr utvecklade kunnandet genom en uppskattad liekurs där omkring tjugo personer provade att slå för första gången. Några lokaler hade samtidigt uppehåll: Gullmarsberg/Gullmarn slåttrades inte under året och Idåsen fick ställa in slåttern på grund av omfattande vildsvinsskador. Även Hållsungamyren saknade våtmarksslåtter denna säsong.

Här har slåtter genomförts under året:

Amundholmen	Hullsjön	Stora Les branter
Bakträgen	Härmanö	Strömsvattnet
Björshuvudet	Hössna prästgård	Sundholmen
Brobacka	Klev	Tanumskustens
Bräcke Ängar	Klippan	naturvårdsområde
Dackehögen	Knätte kullar	Tisselskog
Dättern 1	Kollungeröd vatten	Toftenäs
Dättern 2	Kröklings hage	Trossö–Kalvö–Lindö
Dättern, Hallbyn	Kycklingkullen	Tunhems ekhagar
Frälsegården	Kynnefjäll	Valdalsjön
Furustad	Mölarp	Valön
Gåsevik	Näverkärr	Vargfjället
Grimsheden	Otterön	Vargö
Grimsholmen	Ragnhildsholmens borgruin	Veddö
Gröderhamn	Ramsviklandet	Yxnås
Gårdshult	Ryr	Yttre Bodane
Göta älvs strandängar	Rölle	Äskhult
Göta och Nordre Älvs	Rörö	Önnarp
dalgångar	Skårtebo	Örsbråten
Horsäckrasjön	Skärbo	
Hulan	Slereboåns dalgång	

Avverkning med naturvårdsfokus

Inom flera av stiftelsens naturreservat är avverkning fortsatt en central naturvårdsåtgärd. Arbetet handlar i första hand om att ta bort planterad granskog för att ge bättre ljus- och utrymmesförhållanden åt lövträd, särskilt ädellöv som ek och lind. Genom att friställa äldre träd och skapa öppnare strukturer ökar också mängden död ved och solbelysta stammar, vilket är avgörande för många hotade och specialiserade arter.

Under tidigare år har en stor del av insatserna varit förlagda till Dalsland för att stärka livsmiljöerna för vitryggig hackspett. Arbetet med att gynna lövskogar och hotade arter har fortsatt även under 2025, samtidigt som insatserna har breddats till fler områden. Årets åtgärder omfattar luckhuggning, utglesning av täta granbestånd, skapande av högstammar och framtagning av värdefulla strukturer såsom fuktängar, klapperstensfält och död stående ved. I många fall är avverkningarna kostnadsneutrala, då virkesförsäljning täcker en del av kostnaderna.

Här har det skett avverkningar under året:

Baståsen – luckhuggning och utglesning för att gynna markflora och äldre lövträd

Färgensjöarna – avverkning och gallring av gran för att stärka lövinslag och markflora

Gäddevik – skapande av högstammar och beskärning av lövträd för att gynna större ekar

Gårdshult – åtgärder för att skapa död stående ved och öka naturvärden

Greby–Kleva – avverkning för att återställa trädklädd betesmark och friställa äldre ekar

Guddehjälm – avverkning av tre granbestånd för att ge plats åt självföryngrad ädellövskog

Hössna – avverkning av gran som del i våtmarksrestaurering av rikkärr

Sjöbotten – luckhuggning och utglesning av gran för att gynna lövträd och markflora

Skåpenäs – avverkning av gran för att förbättra habitat för vitryggig hackspett

Snappan – utglesning av trädsikt; friläggning av klapperstensfält, fuktängsstråk, idegranar; granavverkning för att gynna lövskog

Sundholmen – skapande av högstammar för att gynna naturvärden kopplade till död stående ved

Göta älvs strandängar

Trafikverket har gett Väst kuststiftelsen i uppdrag att långsiktigt, fram till och med 2038, förvalta Göta älvs strandängar. Uppdraget är en kompensationsåtgärd för den miljöpåverkan som uppstod vid utbyggnaden av dubbelspårig järnväg och fyrfältsväg mellan Göteborg och Trollhättan. Arbetet fortsätter att vara omfattande och inriktat på att bevara och utveckla strandängarnas stora naturvärden.

Precis som tidigare år har betesdrift och slåtter varit centrala delar av skötseln, liksom det systematiska arbetet med att minska förekomsten av lupiner och andra invasiva arter. Efter flera års riktade insatser är det glädjande att de invasiva arterna nu visar tydlig tillbakagång. Därutöver har röjningar, vassklippning och riktade städinsatser genomförts när behov uppstått.

För att stärka friluftslivet har stiftelsen även arbetat med grindar, stigar och rastplatser, dessutom har nya skyltar om fågellivet i området satts upp. Kontinuerliga miljöinventeringar följer arbetets utveckling över tid och skapar ett viktigt underlag för fortsatt anpassning av skötseln.

Under 2025 har ytterligare en dimension tillkommit genom arbetet med Ale kommuns överföringsledning, där avloppsvatten ska ledas till Ryaverken i Göteborg. Projektet har krävt etablering av tillfälliga arbetsytor, rivning och återuppbyggnad av stängsel samt att vissa områden tillfälligt undantagits från bete. Arbetet har påverkat delar av strandängarna påtagligt, men samtidigt har löpande dialog mellan Ale kommun, Trafikverket och Väst kuststiftelsen säkerställt att åtgärderna kan genomföras utan att långsiktiga naturvärden äventyras.

Äskhult

Arbetet i Äskhults by bedrivs i nära samverkan mellan Länsstyrelsen i Halland, Kungsbacka kommun, Hallands Kulturhistoriska Museum och Väst kuststiftelsen. Stiftelsen äger mark och byggnader och ansvarar för byggnadsvård, jordbruk, trädgård och naturvård med finansiering från Länsstyrelsen, medan kommunen ansvarar för den publika verksamheten. Under året har även en ny

överenskommelse träffats mellan Hallands museer och Väst kuststiftelsen, där en del av byns tidigare museiföremål övergått till stiftelsen för att kunna användas mer aktivt i den publika miljön.

Trots begränsade resurser har skötseln kunnat hålla en stabil nivå. Jordbruket har fortsatt enligt den struktur som etablerats tidigare, med kulturarvsspännmål på hälften av de restaurerade åkrarna och mekaniserad utrustning som grund, medan hästbruk hyrs in vid större moment. Betesdriften har stärkts genom två nya båghallar och vinterhägn vid Lilla Äskhult, vilket ger möjlighet att hålla får och getter kvar i byn även vintertid. Därtill har kor och arbetshästar betat utmarken och mindre djurbesättningar med lantrasgrisar och fjäderfä bidragit till gårdsmiljön.

Inom natur- och landskapsvården genomfördes en större bränning vid Svinsjön – den första på två år – vilket gör att tidigare bränningsytor kan fortsätta följa planerad skötsel. Slåttern har fortsatt prioriterats till sidvallsängen, där gräset tagits om hand genom bränning, härsning och transport till biogasanläggning. Diskussioner pågår om mer artinriktad skötsel för att gynna bland annat slåttergubbe och ängsvädd, vars bestånd ökar.

Trädgårdsarbetet har utvecklats med restaurerade ytor i kålgårdarna och provodling av historiska grödor. En ny upphöjd odlingsbädd har anlagts, brunnskonstruktionen i Göttas kålgård restaurerats och jordkällaren i huggehuset har åter tagits i bruk. Den trädgårdsmästare som utvecklat Äskhults trädgårdar under de senaste fem åren har gått vidare till nya arbetsuppgifter inom stiftelsen. En ersättare som gått bredvid under 2025 tar nu över ansvaret.

Arbetet med friluftsliv och leder har fortsatt med bland annat en ny spång över sidvallsängen och påbörjade självstängande grindar. Befintliga leder har utvärderats och prioriteras för upprustning innan nya leder etableras. Ny entréskylt och kartmaterial färdigställs till våren 2026 för att stärka besöksupplevelsen.

Äskhult fortsätter att vara en uppskattad plats för utbildning och studiebesök. Capellagårdens utbildning i historiska trädgårdsmiljöer, Gunnebo slotts kurser och flera utbildningsinstitutioner, från universitet till gymnasier, har återkommit under året.

Byggnadsvården har fortsatt enligt plan. Vid Lilla Äskhult har den exteriöra renoveringen av mangårdsbyggnaden fortsatt. Fokus i år har varit timmerlagningar, ny fasad och nya tidstypiska fönster. I Stora Äskhult har byggnadsvården följt vårdplanen 2021 – 2026. Parallellt har arbetat med att ta fram en ny vårdplan startat. En överraskning i år var insatsen med att räta upp Jönsas lada som börjat luta lite mer än önskat.

Strandstädning

Väst kuststiftelsen samordnar strandstädningen från Kungsbacka till Strömstad på uppdrag av kustkommunerna och stöttar med ansökan och redovisning av bidrag. Med medel från Naturvårdsverket möjliggörs kontinuerlig strandstädning året runt. Upphandlade entreprenörer kompletterar kommunernas arbete där behov finns, vilket gör organisationen robust mot variationer i inflödet av marint skräp. För samordning används Strandstädarkartan, som möjliggör enkel rapportering av insatser för både professionella och ideella aktörer.

Utveckling kring statligt stöd

Frågan om framtida statlig finansiering har varit osäker inför 2026, och har därför lyfts i samverkan, i dialoger med kommunala strateger och genom en gemensam debattartikel från kustkommunernas kommunstyrelseordföranden tillsammans med Väst kuststiftelsen. Den 12 september presenterade regeringen en satsning inom området "En giftfri vardag och renare stränder". Formella beslut är nu fattade, vilket innebär att stödet för strandstädning är säkrat för 2026, och signalerna pekar på att årliga utlysningar kan fortsätta åtminstone till och med 2028.

Årets förutsättningar

Naturvårdsverket begärde slutredovisningen redan i november, flera månader tidigare än normalt. Det innebar att kommunerna inte kunde strandstäda under ett helt år, men tack vare ett etablerat samarbete genomfördes ändå en stor mängd insatser under sommarhalvåret. Under vintern har entreprenörer fortsatt städa med extra medel från Västkoststiftelsen. Kontinuerlig städning är avgörande för att undvika uppbyggnad av plast, för att hinna före häckningssäsong och för att strandängar ska vara säkra inför betessläpp.

Samarbete och mål

Stiftelsen håller regelbundna samverkansmöten med kommuner, entreprenörer och ideella föreningar och samlar in samt för vidare relevant fakta. Kommunerna bidrar årligen med gemensamt stöd till ideella strandstädföreningar, vilket Västkoststiftelsen administrerar. Målen för strandstädningen ligger fast:

- Alla kommuner har ett strandstädarlag
- Alla insatser rapporteras i Strandstädarkartan
- Allt uppsamlat skräp hämtas inom en månad

Resultat

Det gemensamma arbetet med strandstädning har resulterat i drygt 126 ton städat strandskräp som har rapporterats genom Strandstädarkartan, räknat från februari 2025 till januari 2026. Den något lägre mängden jämfört med föregående år (138 ton) förklaras av att de flesta kommuner endast kunde städa under sommarsäsongen, detta med anledning av den kortare bidragsperioden. Antalet markeringar i Strandstädarkartan under året uppgick till 2 651, vilket är i samma nivå som föregående år.

Skräpet har behandlats via kommunernas återvinningscentraler, där vissa fraktioner återvinns. Fiskeredskap tas om hand vid den marina återvinningscentralen i Sotenäs för sortering och återbruk.

Håll Bohuslän Rent

Initiativet Håll Bohuslän Rent har fortsatt genomförts i samarbete med Håll Sverige Rent, Turistrådet Västsverige och kommunerna i Ett Enat Bohuslän. Fokus har legat på att främja hållbart båtliv och att uppmuntra besökare att ta med sitt skräp – särskilt glas – tillbaka till fastlandet. Strandstädarkit har delats ut via turistbyråer och så kallade infopoints.

SamBio, skola och folkbildning

Genom projektet SamBio har Västkoststiftelsen fortsatt att stärka det pedagogiska arbetet kring marint skräp och biologisk mångfald i kustkommunerna. Under året har undervisningen nått ut brett: 138 lektioner har genomförts på 37 skolor, fördelade på 149 klasser i sex kommuner. Totalt deltog 3 575 elever och 337 lärare, och många lektioner har kombinerat teori med praktiska moment på stranden. Responsen har varit mycket positiv och de nya lärresurserna som tagits fram har gjort ämnesområdet mer tillgängligt och engagerande. Sammantaget har insatserna bidragit till en tydligt stärkt kunskap och ett ökat engagemang för havsmiljön bland barn och unga.

VISA

Ur stiftelsens målbild:

Västkoststiftelsen bidrar till ökad folkhälsa, ett friluftsliv för alla och en hållbar besöksnäring.

Västkoststiftelsen arbetar tillsammans med kommuner, lokala entreprenörer och andra aktörer för att sänka tröskeln till naturen.

Västkoststiftelsen ökar allmänhetens kunskap om och förståelse för allemansrätten.

Stigar, spänger och naturvägledning

Att hitta fram och kunna röra sig tryggt i naturen är en grundförutsättning för friluftsliv. Arbetet med lederna är brett och omfattar röjning, spång och brobyggen, dräneringsåtgärder, underhåll av vägvisning, nya markeringar samt uppsättning av reservatstavlor och informationsskyltar. I några reservat tas även foldrar och nytt kartmaterial fram som komplement till skyltningen.

Resurserna till friluftsliv är fortsatt mer begränsade än före 2023, men insatserna har ändå kunnat hållas på en god nivå även om det ekonomiskt sett är en tillbakagång med en fjärdedel jämfört med föregående år. Under 2025 har arbetet särskilt riktats mot kvalitetshöjande åtgärder i reservat längs regionala leder som Bohusleden, Gotaleden och Kuststigen, liksom förbättringar i några av de större tätortsnära reservaten. Satsningar på mountainbikeleder i Änggårdsbergen och på arbeten i Svartedalen har fortsatt, bland annat med stöd av volontärer från Svenska Turistföreningen.

Här har vi utfört åtgärder under året:

Björshuvudet – ny bro över ravinen i Halsbäck i samarbete med KTH med inbyggda fladdermusholkar och anpassad för hästar och ATV

Breviks Kile – utbytt dränering under stig

Eds barrskog och våtmarker – utbyte av gamla spänger på Karl XII:s väg

Galterö – förlängda och nya spänger

Guddehjälm – nedtagning av riskträd och vindfäll

Härmanö – arbete med nya färgkodade ledmarkeringar påbörjat; fortsatt röjning och nyetablering av spänger

Hållöarkipelagen – renovering av trappan ned till Kålhagen samt ny bro till Marmorbassängen

Hyltenäs kulle – mur längs väg åtgärdad; arbete med att frilägga grundmurar vid ruinen påbörjat

Kalvön, Uddevalla – nya ledmarkeringar på alla leder

Komosse – utbyte av trasigt nät på stora delar av spången; nya ledmarkeringar

Kroppefjäll – samtliga spänger på Kroppefjällsleden nätade

Kroppefjälls norra våtmarker – utbyte av gamla spänger

Kröklings hage – flera spänger utbytta

Kviström – byte av broar och spänger

Kynnefjäll – nya ledmarkeringar på bland annat Bohusleden

Letebo – åtgärdad mur efter ras vid stig

Marstrand – röjning av leder; fortsatt arbete med trappor, räcken och gångvägar

Näverkärr – utsiktsplatsen Karlsviksberget röjd fram; förbättrade markeringar; nytt fikabord på toppen

Nordre Älvs estuarium – ny trappa på Stora Överön; grind i Fåglevik

Orsberget – ny bro över bortspolad passage

Råssö – ny spång

Rördalen – byte av uttjänt bro

Ryxö – rundslinga framtagna; märks upp våren 2026

Sandsjöbacka – omfattande åtgärder med röjning, omgrusning, dränering, förbättrade ledmarkeringar, renovering och utbyte av

spänger, vindfällborttagning samt ny modell av påsholk i samarbete med förskoleklass i Sisjön

Säby Kile – urgrävda diken och byte av dränering för Kuststigen

Säveån – lagning av stig efter hålbildning från bäver; åtgärder efter vindfällerna

Sollumsåns dalgång – röjd och markerad ny stig samt nybyggda spänger

Svartedalen – röjning, märkning och skyltning, inklusive insatser vid Bottenstugan i samarbete med volontärer

Tjurpannan – ny spång i norra delen inför loppet ”Bohusläns bästa”

Vägeröd – borttagning av gamla skyltar med inaktiv telefonguidning

Vättlefjäll – flera nya spänger och omdragningar för bättre leder

Vrångöskärgården – kantklippning och grusning av stigar; åtgärder efter vindfällerna

Yttre Bodane – reparation av spänger

Ålstadsnäset – förlängning av befintliga spänger

Älgön – röjning och byte av gånggrind

Änggårdsbergen – trädssäkring, röjning, märkning och skyltning samt underhåll av mountainbikeleder

Äskhult – komplettering av leder med spänger

Örekilsälven – fortsatt etablering av Laxstigen med spänger, räcken, bro, stödplankor och nytt makadam/flis; nya ledmarkeringar och nya spänger på Bohusleden i samband med mindre omdragningar

Naturvägledning – skyltar och foldrar

Att kunna ta del av lättillgänglig och tydlig information är en viktig del av helhetsupplevelsen i ett naturreservat. Skyltar, kartor, foldrar och annan vägledning är också avgörande för att sprida kunskap om områdenas naturvärden och om vikten av biologisk mångfald. För många besökare utgör detta det första mötet med reservatet, och en väl utformad skyltning gör stor skillnad både för orienteringen och förståelsen av platsens karaktär.

Under 2025 har arbetet med naturvägledning fortsatt att utvecklas, med flera nya reservatsskyltar, förbättrade skyltställ, kompletterad vägvisning och uppdaterade foldrar. Samtidigt har allt fler skyltar utformats med särskilda användargrupper i åtanke, till exempel barnfamiljer, cyklister eller besökare som söker information på andra språk. Dessutom har den skyltade tipsrundan vid Sisjön i Sandsjöbacka naturreservat

Kostnaden för naturvägledning ökade med cirka 12% till 881 000 kronor under 2025.

Nya reservatsskyltar och större skyltinsatser under året:

Anneröd–Hogsäm – nya reservatstavlor

Galterö – uppdaterad reservatsskylt med information om havsmiljö; nya illustrationer av marina arter

Gåsevik – ny reservatsskylt

Härmanö – cirka 100 nya vägvisare

Kviström – nya skyltställ och reservatstavlor

Kynnefjäll, Sätret – nytt skyltställ vid entrén från norr; förstärkt skyltning av föreskrifter

Ormo, Grössby södra, Hällsö – nya skyltar

Ryr – ny reservatsskylt med illustrationer, karta och engelsk sammanfattning

Ytterligare skyltar i reservat under året:

Säveåns dalgång – nya skyltar och skyltställ; en sagobetonad naturstigsskylt med uttalat barnperspektiv

Älgöleran, Orrevikskilen och Nöddökilen – 11 nya gemensamma reservatsskyltar och ställ

Änggårdsbergen – 14 nya reservatsskyltar och skyltställ, särskilt anpassade till områdets besöksryck; tre kompletterande infotavlor med karta, naturinformation och samlade föreskrifter; nya förbudsskyltar för ridning och cykling; nya vägvisare vid Sahlgrenska

Örekilsälven – tillfälliga reservatsskyltar

Björshuvudet – tillfälliga skyltar i väntan på permanenta

Komosse – tre nya metallskyltar med urstansade motiv

Sandsjöbacka – skyltar om stängd parkering

Svartedalen – kompletterade parkeringsskyltar och skyltning efter vandalisering/stöld

Tjurpannan – informationsskylt om hästvindsydd

Vresros – skylt om bekämpningsarbete

Vrångö – informationsskylt om stentorn

Vaktarekullens stuga – ny, samlad, informationsskylt om förhållningsregler som ersätter fyra–fem äldre skyltar

Foldrar och kartmaterial

Under året har cirka 100 600 foldrar tryckts, varav 58 100 distribuerats direkt från tryckeriet till turistbyråer, boenden och andra mottagare.

Nya foldrar

Fegen – helt ny folder framtagen i samarbete med Destination Falkenberg, Tranemo kommun, Svenljunga kommun samt länsstyrelserna i Jönköping och Halland.

Uppdaterade foldrar

Befintliga foldrar har reviderats med nya texter, kartor och formgivning, bland annat för Marstrand, Bräcke ängar, Verleskogen och flera andra reservat.

Uppdaterade hemutskrifter (PDF-kartor och kartfoldrar):

Vinga	Härmanö	Ryr
Anneröd–Hogsäm	Vargö	Rörö (engelska/tyska)
Skärbo	Vallda Sandö	Otterön (engelska/tyska)
Halle–Vagnaren	Verleskogen	Yttre Bodane (svenska/engelska)
Fegen	Tjurpannan (engelska)	

Bänkar, eldstäder, toaletter och vindsydd

Bänkar, eldstäder, toaletter och vindsydd är viktiga delar av friluftslivets infrastruktur och bidrar starkt till att besökare kan vistas, vila och uppleva naturen på ett tryggt och trivsamt sätt. Efter de kraftiga besparingar som följde 2023 har arbetet successivt återhämtat sig. Under 2025 har fokus legat på att underhålla och förbättra befintliga anordningar samt genomföra mindre men strategiskt viktiga nyinvesteringar.

Den ekonomiska ramen uppgick till cirka 2, 2 miljoner kronor, en minskning med cirka 15% jämfört med 2024. Trots detta har de mest prioriterade insatserna kunnat genomföras, i första hand med egna resurser men också i samverkan med kommuner och lokala aktörer.

Bänkar, eldstäder, toaletter och vindsydd under året:

Baljåsen – ny eldstad på toppen

Brobacka – toaletten målad

Fegen – renovering av tre toaletter; takbyte på två vindsydd; två nya sopstall

Furustad – reparation av vedförråd och toaletter

Gåsevik – nytt bänkbord vid havsviken

Hårssjön–Rambomosse – nytt vindsydd med eldstad och bänkar

Härmanö – planering, projektering och bygglovsarbete för nya toaletter vid Grindebacken

Härskogen – nytt vindsydd samt två nya vedförråd

Havstensfjorden (Svälte kile) – borttagning av gamla, trasiga bänkar och bord

Hyltenäskulle – ny eldstad

Kalvön, Uddevalla – brygga vid Scoutängen reparerad

Korsviken – ny sittbänk vid utsiktsplats
Kråkeboberg – tillgänglighetsanpassning med hårdgjord yta och ny eldstad
Näverkärr – ny bänk på Karlsviksberget
Sandsjöbacka – tre nya eldstäder samt fem nya bänkbord vid Sisjön
Slereboån – nytt bänkbord
Sollumsåns dalgång – nytt bänkbord
Sörknatten – ny toalett vid norra parkeringen
Svartedalen – reparation av bänkar, spänger och broar; sophantering och dasstömning; tillfällig toalett vid välbesökt parkering
Svanviks Kile – ny bänk vid utsiktsplats

Tjurpannan – två nya eldstäder; byggnation av nytt vindskydd för hästar påbörjad
Tunhems ekhagar – nytt bänkbord
Vargö – dykbesiktning av brygga samt medverkan i process om ny samfällighet för Vargöbryggan
Verleskogen – nytt bänkbord
Vättlefjäll – Göteborgs stad har byggt ny entréplats; Västkuststiftelsen har påbörjat arbetet med en tillgänglig spång mot kanotbryggan (fortsätter 2026)
Örekilsälven – fyra nya eldstäder längs Laxstigen och vid Brålandsfallets nya rastplats

Parkeringsplatser

Tillgänglighet är en central del av friluftslivets infrastruktur, inte minst eftersom många reservat fortfarande är svåra att nå med kollektivtrafik. Arbetet med parkeringsytorna fortsätter därför att vara en viktig service till besökarna, och omfattar både nyanläggning och löpande förbättringar. Under 2025 har flera större åtgärder genomförts.

En av årets mest omfattande insatser är den nya stora parkeringen vid Borgmästarbruket i Örekilsälven, som nu rymmer 20 platser samt två anpassade platser. Även parkeringen vid Brålandsfallet har rustats upp och gjorts mer tillgänglig, och båda parkeringarna har fått grusade gångvägar som leder direkt in i reservatets stignät.

Även Slättfjällsmossarna och Sollumsåns dalgång har fått helt nya parkeringsplatser, vilket är betydelsefullt eftersom dessa områden saknat fungerande entrépunkter trots ökande besöksantal. De nya parkeringarna gör det både enklare och säkrare att ta sig in i reservaten, samtidigt som de avlastar informella parkeringar längs vägar och skogsbilvägar.

Utöver dessa större investeringar har ett flertal befintliga parkeringar förbättrats genom grusning, dikning, kantskärning och underhåll av tillfartsvägar. Arbetet syftar till att ge besökaren ett gott första och sista intryck och att hålla anläggningarna funktionsdugliga över året.

De totala kostnaderna uppgick till 1,5 miljoner kronor jämfört med 2 miljoner kronor 2024 – en minskning med cirka 20%.

Nyanläggning och underhåll av parkeringsplatser under året:

Havstensfjorden	Svartedalen
Sandsjöbacka	Tofta
Slättfjällsmossarna	Örekilsälven
Sollumsåns dalgång	

Skärgårdsrenhållning

Västkuststiftelsen ansvarar för underhåll och skötsel av omkring 100 skärgårdstoiletter, varav många även har små avfallsutrymmen som tar emot hushållssopor från fritidsbåtar. Servicen är en viktig del av arbetet för en ren och tillgänglig skärgård och används flitigt under högsäsong. Besökare hittar enkelt till toaletterna via en digital karta på stiftelsens webbplats.

Under året har Väst kuststiftelsen genomfört en ny offentlig upphandling för skärgårdsrenhållningen. När upphandlingen var klar stod det klart att kostnaderna för skötseln av de moderniserade toaletterna från och med 2026 kommer att öka med 400–600 000 kronor per år, något som inte var förväntat. Även inom ramen för den nuvarande upphandlingen har kostnaderna ökat något redan under 2025.

Modernisering av skärgårdstoalletter

Toaletterna har tidigare varit enklare i konstruktion med latrin som togs om hand på öarna. Systemet var inte långsiktigt hållbart, då näringen blev kvar lokalt och riskerade att läcka ut i havet. Under 2024–2025 har därför ett omfattande arbete genomförts för att ersätta de gamla systemen med slutna tankar som kan sugtömmas från båt, vilket innebär att allt latrinavfall förs in i det ordinarie avloppssystemet i land.

Moderniseringen innebär stora miljövinster genom att eliminera utsläpp av kväve och fosfor från latrinavfall. Alla toalletter har också försetts med sanitetspåshållare för att undvika att dessa produkter hamnar i tankarna, och nya inre skyltställ har monterats med råd till besökare om hur de kan minska sin påverkan på havsmiljön.

Arbetet bidrar både till att minska övergödningen, förbättra arbetsmiljön för entreprenörerna, stärka ett hållbart friluftsliv och öka kunskapen om fritidsbåtars miljöpåverkan.

Under 2025 har 50 dubbla skärgårdstoalletter byggts om från läckande kompostlådor till slutna tankar, vilket gör att all näring nu kan tas om hand i land. Under våren 2026 moderniseras de sista 16 toaletterna, belägna norr om Tjurpannan i Tanums kommun och i Strömstads kommun. Det arbetet markerar avslutningen på hela moderniseringsprojektet.

Guidade vandringar

Väst kuststiftelsens guidade vandringar syftar till att sänka tröskeln till naturen och samtidigt öka kunskapen om natur- och kulturvärden. Programmet rymmer teman som naturhistoria, kulturmiljö, djur, insekter och växter. Vandringarna kräver inga förkunskaper. Svårighetsgraden varierar mellan lätt och medel till krävande, med tyngdpunkt på lättare och medelsvåra turer. Flera av de lättare alternativen är anpassade för personer som behöver extra stöd att ta sig fram eller vill kunna ta med barnvagn. Fokus ligger på upplevelse och lärande, inte på fysisk prestation.

Omfattning och deltagande

Under 2025 genomfördes 135 vandringar med knappt 2 200 deltagare, något färre än 2024. Det genomsnittliga deltagarantalet var 16,2 personer per vandring (–5% jämfört med 2024). En bidragande orsak är att planerade turer var något fler (150 st) än föregående år (143 st), vilket spred deltagandet över fler arrangemang. Enligt deltagarenkäten är medelåldern fortsatt 50+ och drygt två tredjedelar är kvinnor.

Nöjdhet och kvalitet

Vandringarna är fortfarande mycket uppskattade; 98% bedömde upplevelsen som bra eller mycket bra. Likt tidigare år får guiderna höga betyg för kunskap, pedagogik och engagemang.

Temadagar och samarbeten

Stiftelsen arrangerade vandringar i samband med Biologiska mångfaldens dag, De Vilda Blommornas Dag, Västerhavsveckan, Geologins dag och Vandringens dag. Ett nytt samarbete med Svenska Turistföreningen (STF) resulterade i sex intro-/nybörjarvandringar, för att välkomna helt nya målgrupper till friluftslivet.

Effektiv planering med Guideportalen

Under året infördes den nytvecklade Guideportalen, särskilt framtagen för stiftelsens behov. Portalen gör det möjligt för guider att själva lägga upp turer, se aktuellt antal anmälda, hitta information om arvode, ställa in vid behov och kommunicera med deltagare. Införandet har förenklat publicering på webben, kortat ledtiderna i administrationen och förbättrat kommunikationen när ändringar krävs med kort varsel (t.ex. sjukdom på helgtid). Nytt 2025 är även en reservlistefunktion som automatiskt förmedlar lediga platser på fullbokade turer.

Västerhavsveckan

Västerhavsveckan är sedan 2008 ett årligt evenemang med mål att öka kunskapen om havsmiljön och stärka havsmedvetenheten längs västkusten. Evenemanget finansieras av Västra Götalandsregionen och Region Halland och har de senaste åren koordinerats av en upphandlad konsult. Västkuststiftelsen har länge medverkat som aktör, framför allt genom information om strandstädning och kustnära naturreservat.

Utredning och inriktning

Under 2024 genomförde Västra Götalandsregionen en översyn av organisation och målbild. Slutsatsen var behov av en mer robust organisation och en något justerad inriktning. Utredningen pekade ut Västkuststiftelsen som lämplig framtida huvudansvarig. Efter styrelsebehandling, omvärldsanalys och bedömning av organisatoriska och ekonomiska förutsättningar konstaterade stiftelsens styrelse att genomförandet ligger väl inom uppdraget och att evenemanget har utvecklingspotential.

Beslut och överlämning

I början av 2025 beslutade Miljö- och regionutvecklingsnämnden i Västra Götalandsregionen att uppdra åt Västkuststiftelsen att från och med 2026 överta ansvaret för Västerhavsveckan. Under 2025 anställdes därför en projektledare för att följa årets upplaga, bygga nätverk och förbereda övertagandet. Vid ett uppföljningsmöte under hösten överlämnades ansvaret formellt till stiftelsen.

Genomförande och förberedelser 2025

Fokus under året har varit att säkra kontinuitet och skapa förutsättningar för utveckling från 2026 och framåt. Projektledaren har genomfört innehållsanalys och etablerat relevanta partnerskap, initierat en ny webbplattform då tidigare lösning inte längre gick att använda samt tagit fram en ny visuell identitet för evenemanget.

Både webbplattform och visuell identitet färdigställs våren 2026. Parallellt har Västkuststiftelsen fortsatt sin publika medverkan i Västerhavsveckan 2025 med information om marint skräp, strandstädning och skärgårds- och kustreservat.

Framåtblick

Med Västkuststiftelsen som ansvarig från och med 2026 finns goda möjligheter att förstärka det kunskapshöjande innehållet, fördjupa samarbeten och knyta evenemanget tydligare till praktisk naturvård, medborgarengagemang och friluftsliv. Västerhavsveckan blir bra för Västkuststiftelsen, och Västkuststiftelsen blir bra för Västerhavsveckan.

Ledutveckling

“Västra Götaland ska bli Sverigeledande kring utveckling av hållbara och kvalitetssäkrade vandrings- och cykelleder för både invånare och besökare.”

Denna målbild har varit en tydlig utgångspunkt för Väst kuststiftelsens ledutvecklingsarbete sedan starten, 2018. Ledutvecklingen är sedan 2024 dessutom en permanent och integrerad del av stiftelsens verksamhet, vilket skapar bättre förutsättningar för långsiktighet, samordning och tydlig ansvarsfördelning.

Strukturering och kvalitetssäkring

Webbplatsen West Sweden Trails fortsatte att fungera som regionens nav för ledsystemet. Under 2025 har ett omfattande arbete med att uppdatera och kvalitetssäkra innehållet genomförts, bland annat genom att se över etapper, synliggöra GPX-filer, hantera omdömen och utveckla rutiner för inventeringar, besiktningar och beställningar. Detta har stärkt enhetliga arbetssätt och gett kommunerna tydligare förväntningar.

Fem nya leder har anslutits till webbplatsen West Sweden Trails under året:

Djursjöleden

Pilgrimsleden Essunga

Sjuhäradsrundan

Kuststigen Knippla-HyppeIn

Pilgrimsleden Hjo-Kungslena

Utvecklingsarbetet har också omfattat processkartläggning, digital strategi och vidareutveckling av en inventeringsapp kopplad till företaget Infracontrol – inspirerad av stiftelsens befintliga app Strandstädarkartan. Detta gör organisationen bättre rustad att hantera ett växande ledsystem på ett strukturerat sätt.

Samarbetet med kommuner, regioner och nationella aktörer har fortsatt att fördjupas. Väst kuststiftelsen har deltagit i flera nationella nätverk, konferenser och workshops under året, samt tagit emot studiebesök. Samarbetet har också utökats med ytterligare kommuner.

Under året återupptogs den regionala samverkansträffen om friluftsliv för kommunerna i Västra Götaland. Träffen samlade över 100 deltagare från cirka 36 kommuner, med föreläsningar, dialoger och workshops.

Vandringsleder

Arbetet med regionens vandringsleder har präglats av kvalitet, helhetssyn och långsiktig förvaltning. Frågor rörande märkning, skyltprogram, etappavlor, spänger, broar och vindskydd har hanterats löpande och i nära dialog med kommunerna.

Ett stort antal leder och delsträckor har inventerats och besiktigats, och den tidigare nämnda inventeringsappen har successivt börjat användas som gemensamt verktyg. Detta förbättrar dokumentation, uppföljning och återkoppling.

För flera större leder – bland annat Sjuhäradsleden, Bohusleden, Kuststigen samt flera pilgrimsleder – har omfattande förarbete genomförts: led-för-led-möten, dialoger med kommuner, församlingar och ideella aktörer samt arbete med etappindelning, skyltunderlag och innehåll till webbplatsen West Sweden Trails.

Kompetensutveckling har också varit en viktig del av 2025. Väst kuststiftelsen har genomfört skötsel- och spångkurser i nära samarbete med kommunerna, med både praktiska och teoretiska moment. Erfarenheterna visar att utbildningar i direkt dialog med kommuner ger störst effekt och stärker det lokala ansvarstagandet.

Under året uppmärksammades även att Bohusleden fyllde 40 år, vilket firades med aktiviteter längs hela leden.

Cykelleder

Arbetet med cykelleder har haft fokus på struktur, samverkan och kvalitet. Västkuststiftelsen har tillsammans med kommuner och Trafikverket arbetat med strategiska frågor kopplade till regionala och nationella cykelleder.

Ett konkret resultat är att Sjuhäradsrundan färdigställdes och invigdes som ny regional cykelled den 9 maj 2025 efter ett omfattande arbete med etappstruktur, skyltning och innehåll.

Ett större uppdrag har varit utvecklingen av en sammanhängande cykelled runt Vättern, där Västkuststiftelsen haft en samordnande roll med fokus på struktur, dialog och planering inför kommande genomförande.

Under året godkände Trafikverket Västkustleden som regional cykelled mellan Göteborg och Tanumshede efter många års arbete. Nu återstår arbetet fram till invigning samt ambitionen att leden, via Strömstad, ska förlängas till norska gränsen vid Svinesundsbron.

En annan prioriterad led har varit Ljungleden mellan Göteborg och Falköping. Alla kommuner längs leden har tecknat samverkansavtal, Trafikverket har färdigställt skyltningen och en invigning planeras 2026.

Leder på webbplatsen West Sweden Trails:

Vandringsleder

Biosfärleden – 140 kilometer

Kuststigen – 376 kilometer

Bohusleden – 350 kilometer

Pilgrimsleden Falköping–Varnhem – 44 kilometer

Djursjöleden – 20 kilometer

Pilgrimsleden Göta Älv – 143 kilometer

Gotaleden – 77 kilometer

Pilgrimsleden Hjo–Kungslena – 47 kilometer

Kinneulleleden – 48 kilometer

Pilgrimsleden Lödöse–Skara – 37 kilometer

Kroppefjällsleden – 54 kilometer

Pilgrimsleden Skara–Husaby – 26 kilometer

Cykelleder

Lelångenleden – 180 kilometer

Västkustleden – 80 kilometer

Sjuhäradsrundan – 138 kilometer

Ätradalsleden – 200 kilometer

Samverkan

Västkuststiftelsen har numera samarbetsavtal med 41 av 49 kommuner i Västra Götaland samt åtta kommuner utanför regionen för samarbete kring leder som passerar regiongränser – ett viktigt fundament för utvecklingen av regionala leder.

Västkuststiftelsen har överenskommelser om ledutveckling med följande kommuner i Västra Götaland:

Ale	Falköping	Härryda	Lysekil	Partille
Alingsås	Färgelanda	Karlsborg	Mariestad	Skara
Bengtstors	Göteborg	Kungälv	Mellerud	Skövde
Bollebygd	Götene	Lerum	Munkedal	Sotenäs
Borås	Herrljunga	Lidköping	Mölnadal	Stenungsund
Essunga	Hjo	Lilla Edet	Orust	Strömstad

Svenljunga	Tidaholm	Uddevalla	Åmål
Tanum	Tranemo	Ulricehamn	Öckerö
Tibro	Trollhättan	Vårgårda	

Västkuststiftelsen samarbetar med följande kommuner utanför Västra Götaland:

Årjäng – del av Lelångenleden	Askersund – del av Vätternleden
Falkenberg – del av Ätradalsleden	Motala – del av Vätternleden
Jönköping – del av Vätternleden	Vadstena – del av Vätternleden
Habo – del av Vätternleden	Ödeshög – del av Vätternleden

Kommunikation

Västkuststiftelsen arbetar för att göra naturen tillgänglig för fler och för att informera, vägleda och inspirera till ett hållbart friluftsliv. Under 2025 har den digitala kommunikationen fortsatt att utvecklas genom varierat innehåll, riktade kampanjer och samverkan med andra aktörer.

Genom digitala kanaler har kunskap spridits om naturvård, biologisk mångfald, allemansrätten, strandstädning och friluftsliv, med syftet att både inspirera till fler naturupplevelser och öka förståelsen för hur naturen kan brukas och vårdas på ett hållbart sätt.

Webbplatser

Västkuststiftelsen ansvarar för två webbplatser: vastkuststiftelsen.se och westswedentrails.se. Under 2025 hade webbplatserna tillsammans drygt 250 000 användare, vilket motsvarar en ökning med 7 procent jämfört med föregående år.

De mest besökta sidorna på vastkuststiftelsen.se handlade om guidade vandringar, leder och naturreservat, medan information om Bohusleden var mest populär på westswedentrails.se. Under året inleddes även ett strategiskt arbete med att ta fram en ny webbplats för Västerhavsveckan, i samband med att Västkuststiftelsen från 2026 tar över ansvaret för evenemanget.

Sociala medier

Västkuststiftelsen använder flera sociala medier-kanaler för att nå olika målgrupper. Förutom huvudkonton på Facebook, Instagram, LinkedIn och YouTube finns konton med särskilt fokus på strandstädning (Ren Kust), Västerhavsveckan samt vandrings- och cykelleder (West Sweden Trails och Bohusleden).

LinkedIn används främst för kommunikation med samarbetspartners och vid rekrytering, och antalet följare ökade under året med cirka 48 procent till drygt 1 000. Övriga kanaler riktar sig till allmänheten och har som mål att inspirera fler att vistas i naturen, lära sig mer om den och ta ansvar för den.

Temadagar och lov, såsom Allemansrättens dag, Mossornas dag samt sport- och läslov, gav goda möjligheter att nå nya målgrupper. För andra året i rad genomfördes även adventskalendern "Adventur", som syftar till att inspirera till naturupplevelser under årets mörkare period.

Ett särskilt fokus under 2025 var firandet av att Bohusleden fyllde 40 år. Jubileet uppmärksammades genom flera inlägg om ledens historia och betydelse, och i samband med Vandringsens dag arrangerades kostnadsfria aktiviteter längs leden i samarbete med berörda kommuner.

Kommunikationen om allemansrätten fortsatte med stöd av Naturvårdsverkets koncept "Det är lätt att göra allemansrätt". Stiftelsen deltog även i flera samarbeten, däribland Blue Week – ett hållbart

alternativ till Black Week – samt initiativet ”I fel natur – veckan mot invasiva arter”, med fokus på att öka kunskapen om invasiva främmande arter och hur privatpersoner kan bidra till att minska spridningen.

Parallellt med kampanjer har den löpande kommunikationen varit central. Inlägg om strandstädning, skötselåtgärder i reservat och längs leder samt om betesdjurens betydelse för naturvården har engagerat många följare. Ett av årets mest uppskattade inlägg, där betesdjuren tackades för sin naturvårdsinsats, nådde över 47 000 personer.

Press

I Väst kuststiftelsens pressrum på MyNewsdesk publicerades något färre pressmeddelanden än föregående år, men genomslaget ökade. Antalet pressklipp ökade kraftigt jämfört med 2024, och särskilt stor uppmärksamhet fick debattartikeln ”Rädda Bohusläns stränder från Europas skräp”, som först publicerades i Svenska Dagbladet.

Flera initiativ uppmärksammades även i lokal och regional media, bland annat invigningen av en påsholk i Sandsjöbacka naturreservat – ett projekt initierat av skolelever för att minska nedskräpning i naturen.

Tillgänglighet och sänkta trösklar

Arbetet med att förbättra informationen om tillgänglighet i naturreservat fortsatte under året i samarbete med Tillgänglighetsdatabasen (TD). Under 2025 låg fokus på återinventering av reservat i takt med förändringar genom löpande friluftslivs- och skötselåtgärder.

Under året har även en målgruppsanalys genomförts där ”naturnyfikna” identifierats som en målgrupp att arbeta vidare med. Målet har varit att ta fram underlag som underlättar utveckling av projekt med förankring i målgruppens attityder, beteenden och behov samt att i slutändan sänka tröskeln till naturen för fler.

Evenemang

Under året deltog Väst kuststiftelsen både som arrangör och aktör i ett flertal evenemang för att sprida kunskap, inspirera till friluftsliv och stärka samverkan:

- Båtmässan (februari) – informerade mässbesökare om marint skräp och hållbart båtliv.
- Invigning av påsholk i Sisjön, Sandsjöbacka (februari) – ett projekt initierat av skolelever för att minska nedskräpning i naturen.
- Invigning av Essungaleden (april) – Pilgrimsleden mellan Nossebro och Kyrkås.
- Kungsbacka Outdoor Festival (april) – lyfte biologisk mångfald, strandstädning och friluftsliv med utflyktstips, kartor och foldrar till både stora och små.
- Invigning Kuststigen Knippla och Hyppeln (maj) - nya rundslingor på Göteborgs skärgårdsled, som blev en del av Kuststigen.
- Invigning av Sjuhäradsrundan som regional cykelled (maj) - cykeltur längs hela leden med stopp i varje kommun som en symbolisk del av invigningen.
- Kajkanten Vrångös Ploggadag (maj) – strandstädning med frivilliga och ökad kunskap om marint skräp.
- Stiftelseträff (maj) – årlig träff med andra stiftelser där Väst kuststiftelsen i år stod värd.
- Näverkärnsdagen (maj) – arrangerades för fjärde året tillsammans med lokala aktörer. En heldag med lokal mat, hantverk, prova på-aktiviteter med mera.
- Rusta Svartedalen 2.0 (maj) – samarbete med Svenska Turistföreningen för andra året där 25 ideella deltagare hjälptes åt att röja sly och märka upp vandringsleder i området.
- Invigning Pilgrimsleden Hjo-Kungslena (maj/juni) – en flerdagars invigning över Kristi Himmelsfärd med vandring längs hela sträckan.

- Håpets katedrals pilgrimsseglats (juli/augusti) – en seglats med syfte att visa att vi tillsammans kan bidra till en mer hållbar och rättvis värld i linje med FN:s globala mål.
- Västerhavsveckan (augusti) – medverkan för att prata med besökare om marint skräp, strandstädning samt kustnära naturreservat och vandringsleder.
- Ljunghedskonferens/European Heathlands Workshop (augusti) – en veckas konferens i Halland och Bohuslän med deltagare ett flertal länder i Europa.
- Frihamnsdagarna (augusti) – föreläsning om marint skräp och strandstädning i Håpets katedral.
- Bohusleden 40 år (september) – firande med aktiviteter i alla kommuner längs leden.
- Regional samverkansträff om friluftsliv (november) – konferens med över 100 deltagare från cirka 36 kommuner, med föreläsningar, dialoger och workshops.

MEDARBETARE

Antal anställda

Medelantalet anställda 2025 var 30 personer, varav 13 kvinnor, vilket är samma nivå som 2024. Samtliga är tillsvidareanställda med undantag för en projektanställning som löpte under året.

Organisation och ledarskap

Under 2025 genomfördes en viktig justering av organisationen genom att tre av stiftelsens verksamheter, naturvård & friluftsliv, ledutveckling och kommunikation, fick egna chefer. Förändringen innebär att en majoritet av medarbetarna nu har ett närmare chefsstöd än tidigare, då VD tidigare var chef för samtliga. Organisationsförändringen föregicks av omfattande riskanalyser i dialog med alla berörda medarbetare och förankrades fackligt innan beslut fattades. Syftet har varit att skapa en mer hållbar struktur och tydligare ansvarslinjer.

Kompetensutveckling och rutiner

Kompetensutvecklingen har varit omfattande. Flera chefer deltog i ledarskapsutbildningar, projektledare inom ledutveckling genomförde en kurs på Wenells och flera medarbetare deltog i utbildningar inom arbetsmiljö (BAM). Kommunikationsteamet har genomfört ett brett paket av onlineutbildningar och naturvårdskompetens har stärkts genom återkommande internutbildningstillfällen.

Arbetet med interna rutiner har också fortsatt och flera nya rutiner har införts. Stiftelsens intranät har byggts ut och innehåller nu svar på ett stort antal vardagsfrågor, vilket gör medarbetarskapet enklare och mer självständigt.

Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har ytterligare strukturerats genom en ny arbetsmiljöpolicy, och frågor om säkerhet, friskvård och arbetsbelastning behandlas löpande på årets fyra arbetsplatsträffar enligt ett årshjul. Under 2025 genomfördes bland annat en bred genomgång av risker i arbetet. Arbetet med resultatet från 2024 års medarbetarenkät har fortsatt, och en ny enkät genomförs 2026. Skyddsombud och HR-chef håller regelbundna avstämningar.

Friskvård och hälsa

Flera av stiftelsens uppgifter är fysiskt krävande och ofta ansträngande och därför erbjuds fortsatt två timmar träning på arbetstid per vecka, friskvårdsbidrag och möjlighet till hälsotester via Aktivitus.

Sjukfrånvaron minskade till 1,8% (2024: 3,2%). Mäns sjukfrånvaro minskade från 4% till 1,8%, kvinnors från 2,0% till 1,9%. Som tidigare gäller att stiftelsen är en liten organisation där vissa individers frånvaro kan få stort genomslag i statistiken. Justerat för en enskild längre sjukskrivning 2024 är nivån på sjukfrånvaron i princip oförändrad under de senaste åren.

Stödjande funktioner

I takt med att verksamheten vuxit har behovet av administrativ kapacitet ökat. Mot slutet av året inleddes en rekrytering för att förstärka HR- och ekonomifunktionen för att säkerställa ett långsiktigt hållbart stöd till organisationen samtidigt som vissa externt köpta tjänster inom ekonomiområdet nu kommer att göras internt.

Samarbeten

Handslaget för biologisk mångfald

I september anslöt sig Västkuststiftelsen till *Handslaget för biologisk mångfald och ekosystemtjänster* i Göteborgsregionen - en gemensam avsiktsförklaring, initierad av bland annat näringsliv, akademi och Göteborgs Stad, för att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom konkreta åtgärder. Deltagandet öppnar för fördjupade samarbeten där Västkuststiftelsen kan bli en viktig aktör i genomförandet.

Göteborgs universitet

Västkuststiftelsen samarbetar med Institutionen för biologi och miljövetenskap vid Göteborgs universitet. Inom ramen för samarbetet bedriver stiftelsen både undervisning och handledning av examensarbeten.

Handledarskap i följande examensarbeten:

- Testing the accuracy of Skogsmonitor – Can this map tool accurately differentiate between forests with high and low natural value?
- Impact of Forest Density on *Lobaria amplissima*

Föreläsningar i följande kurser:

Baskursen i miljövetenskap med fokus på biologisk mångfald, evolution och förändringar i naturmiljöer

- Miljövetenskapliga metoder – naturvärdesinventeringar (NVI)
- Kryptogamer och naturvård

Gunnebo Akademi

I samarbete med Gunnebo Akademi har Västkuststiftelsen föreläst och genomfört praktiska övningar inom kurserna "Stenmurar – underhåll, restaurering och anläggning" samt "Ängar – skötsel, anläggning och restaurering" under året. Inom ramen för stenmurskursen har elever och lärare restaurerat och underhållit stenmurar i Björshuvudet. De praktiska momenten i ängskursen har genomförts i flera av de naturreservat som stiftelsen förvaltar.

FASTIGHETER

Väst kuststiftelsens bygnadsbestånd omfattar omkring 50 byggnader på drygt 20 fastigheter. Därutöver förvaltas ytterligare byggnader som ägs av Naturvårdsverket inom ramen för uppdraget att sköta länsstyrelsens naturreservat. Arbetet spänner över allt från löpande underhåll och restaureringar till kulturmiljövård, tillgänglighetsanpassningar och utveckling av byggnader för friluftsliv.

Stiftelsens fastigheter

Fastigheter stämmer till beteckning och värden.

Naturreservat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde 2024
Brattön			
Brattön 1:18	Kungälv	700 000	-
Brattön 1:7	Kungälv	500 000	-
Bredfjället			
Grinneröds-Holmen 1:1	Uddevalla	750 000	355 000
Brobacka			
Brobacka 1:4	Alingsås	450 000	94 000
Bua Hed			
Bua 1:68	Sotenäs	240 000	95 000
Dalslands kanal			
Skåpafors 6:6	Bengtsfors	12 000	-
Fegen			
Humlered 1:3	Svenljunga	75 000	-
Furustad			
Valsebo 1:45	Dals Ed	263 000	294 000
Grimsholmen			
Boberg 3:10	Falkenberg	517 000	1 142 000
Gårdshult			
Gårdshult 1:11	Halmstad	-	1 817 000
Gässlösa			
Gässlösa 1:7	Varberg	10 425	179 000

Hyltenäs kulle			
Sammanföring nr 125733	Mark	355 000	-
Öxnevalla-Hyltenäs 2:4	Mark		
Öxnevalla-Hyltenäs 3:6	Mark		
Härskogen			
Härskogen 1:1	Lerum	653 000	7 782 000
Rya 1:17	Härryda	-	-
Hördalen			
Valda 25:14	Kungsbacka	1 000	183 000
Kedholmen			
Särö 1:482	Kungsbacka	40 000	89 000
Klippan			
Klippan 1:1	Härryda	335 000	-
Koljön			
Ängön 1:107	Orust	123 000	131 000
Kviström			
Kviström 1:81	Munkedal	93 000	135 000
Kynnefjäll			
Krokstads-Hult 1:5	Munkedal	7 000 000	3 003 000
Kälkerön			
Kälkerön 1:2	Tjörn	225 000	2 975 000
Mölarp			
Mölarp 1:18	Borås	710 000	422 000
Nabben			
Nabben 2:1	Mark	-	-
Näverkärr			
Näverkärr 1:2	Lysekil	-	5 538 000
Ramsön			
Ramsön 1:5	Stenungsund	1 900 000	3 268 000

Ramsön 1:6	Stenungsund	-	417 000
Risveden			
Gunntorp 2:23	Ale	6 441 000	2 832 000
Skäfthult 1:19	Lerum	1 396 000	-
Rörö			
Rörö 2:160	Öckerö	1 142 315	-
Sandsjöbacka			
Apelgården 1:14	Mölnadal	35 800	-
Bukärr 4:8	Kungsbacka	3 500	-
Eken 1:9	Mölnadal	44 000	-
Ekenäs 3:29	Kungsbacka	32 500	80 000
Guntofta 5:1	Kungsbacka		
Heljered 3:21	Mölnadal	211 900	-
Heljered 3:22	Mölnadal	-	-
Sandsjöbacka 1:2	Kungsbacka	201 000	777 000
Tållered 1:9	Mölnadal	53 000	-
Varla 6:13	Kungsbacka	12 000	-
Årekärr 1:4	Göteborg	255 000	1 783 000
Sammanföring nr 096545		65 000	1 649 000
Årekärr 1:2	Göteborg		
Årekärr 1:3	Göteborg		
Årekärr 2:15	Göteborg		
Årekärr 2:2	Göteborg		
Årekärr 2:3	Göteborg		
Årekärr 2:31	Göteborg		
Sammanföring nr 96755		157 300	349 000
Hovås 3:268	Göteborg		
Hovås 57:117	Göteborg		
Kobbegården 6:359	Göteborg		
Sammanföring nr 100320		123 700	61 000
Kålleredgården 1:31	Mölnadal		
Torkelsbohög 1:32	Mölnadal		
Sammanföring nr 214052		333 700	676 000
Algusered 1:249	Kungsbacka		

Bukärr 2:111	Kungsbacka		
Bukärr 2:112	Kungsbacka		
Ekenäs 3:34	Kungsbacka		
Ekenäs 5:12	Kungsbacka		
Guntofta 1:74	Kungsbacka		
Guntofta 2:19	Kungsbacka		
Guntofta 3:7	Kungsbacka		
Höga 1:20	Kungsbacka		
Höga 1:21	Kungsbacka		
Höga 3:2	Kungsbacka		
Nötegång 1:88	Kungsbacka		
Skarsdalen			
Kvarnviken 1:59	Bengtstors	549 500	364 000
Skårtebo			
Skårtebo 1:2	Tranemo	200 000	-
Sumpafallen			
Svarträ 1:14	Falkenberg	138 000	598 000
Sammanföring nr 135299		234 000	248 000
Svarträ 2:17	Falkenberg		
Svarträ 3:10	Falkenberg		
Svarträ 3:11	Falkenberg		
Svarträ 4:11	Falkenberg		
Svarträ 4:12	Falkenberg		
Sammanföring nr 135325		459 000	515 000
Bössgård 1:9	Falkenberg		
Maen 1:8	Falkenberg		
Maen 1:9	Falkenberg		
Okome 1:8	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:10	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:12	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:9	Falkenberg		
Ulvsbo 1:5	Falkenberg		
Svartedalen			

Anvik 1:3	Stenungsund	180 000	-
Säveåns Dalgång			
Hunstugan 1:11	Lerum	1 500	13 500
Hunstugan 1:12	Lerum	1 500	13 500
Hunstugan 1:63	Lerum	1 500	13 500
Skallsjö 1:20	Lerum	1 500	-
Skallsjö 1:21	Lerum	1 500	-
Skallsjö 4:10	Lerum	1 500	-
Öislanda 1:23	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 1:62	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 1:63	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 1:9	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 14:1	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 2:14	Lerum	1 500	13 500
Öislanda 2:17	Lerum	1 500	13 500
Tjurpannan			
Sammanföring nr 130282	Tanum	435 000	-
Långeby 2:52	Tanum		
Långåker 1:19	Tanum		
Tofta			
Lycke-Tofta 1:6	Kungälv	390 000	368 000
Tångahed			
Tångahed 1:2	Vårgårda	589 545	1 367 000
Ulön-Dannemark			
Ulön 1:1	Tanum	230 000	-
Vallda Sandö			
Vallda 1:1	Kungsbacka	1 000	3 209 000
Vargö			
Styrsö 1:115	Göteborg	297 000	-
Verleskogen			
Verle 1:39	Ale	1 991 500	184 000
Älgön			

Älgön 1:32	Kungälv	-	539 000
Äskhult			
Äskhult 2:1	Kungsbacka	5 800 000	5 046 000
Sammanföring nr 93921		2 100 000	3 109 000
Äskhult 1:11	Kungsbacka		
Äskhult 1:2	Kungsbacka		
Äskhult 1:4	Kungsbacka		
Äskhult 1:5	Kungsbacka		

Urval av byggnadsåtgärder

Nedan visas ett urval av årets utförda åtgärder.

Soldattorpet i Brobacka

Det lilla soldattorpet med naturutställning har klottersanerats och målats under året.

Bottenstugan i Svartedalen

Renoveringen som inleddes 2022 har fortsatt med interiöra arbeten och förberedelser för en ny ramp. Nya el- och VVS-ritningar har tagits fram och besökare har fått tillgång till en vattenkran på utsidan av stugan.

Näverkärrs gård

Familjen som flyttat in på gården är nu etablerad i området. Under året har trädgårdsmästaren anlagt en ny köksträdgård, planterat äppelträd, rensat buskage och skapat en ny gång fram till huset.

Det årliga byggnadsvårdsläget genomfördes i månadskiftet juni/juli och omfattade bland annat tapetsering, fasadrenovering av den före detta smedjan, fönsterrestaurering och målerikonservering. Läget hade i år även ett förstärkt naturvårdsfokus med kallmurning, liekurs, guidning i reservatet och workshop i köksträdgården.

Västkuststiftelsen har dessutom haft dialog med Länsstyrelsen i Västra Götaland om en eventuell byggnadsminnesförklaring samt genomfört tekniska avstämningar inför framtida restaurering av magasinet. Ett geotekniskt PM har tagits fram som underlag för fortsatt projektering.

Viktors hus på Kälkerön

Ett nytt brunnshus har byggts nära Viktors hus.

Lusthuset i Skårtebo

Den vandaliserade dörren har återställts, fasaden målats och taket tvättats. Med hjälp av bebyggelseantikvarie och målarkonservator har kulörer tagits fram inför kommande interiör målning.

Stora och Lilla Äskhult

För att läsa mer om byggnaderna på Stora och Lilla Äskhult, se rubriken "Äskhult".

Åkes hus på Ramsön

Fönsterrenovering har påbörjats.

Ruinen på Hyltenäs kulle

Under senare delen av hösten har arbetet påbörjats med att frilägga grundmurarna till jaktslottet. I samband med detta frilades även golvet till stallet och det var i mycket gott skick.

Arbetet kommer att fortsätta under åren framöver vilket ytterligare kommer stärka Hyltenäs kulle som besöksmål.

Vallda

En luftluftvärmepump har installerats i en av ladorna.

Trossö-Kalvö-Lindö

En besiktning av bryggan har genomförts.

Övergripande utvecklingsarbete

Under året har stiftelsen arbetat vidare med:

Nytt digitalt förvaltningssystem

Arbetet med ett digitalt system för byggnadsförvaltning har fortsatt. Ett första utkast med struktur och moduler har tagits fram.

Ramavtal för bygghantverkare

Upphandlingen som startade 2024 slutfördes under 2025. Två entreprenörer har nu tecknat ramavtal med stiftelsen.

Systematiskt brandskyddsarbete

Västkuststiftelsen har inlett ett mer strukturerat arbete med brandskydd för byggnadsbeståndet.

FÖRVALTNING

Områden som Väst kuststiftelsen förvaltar.

◆ Nya naturreservat 2025

◆ Områden där Väst kuststiftelsen äger mark

Anfastebo	Ale	Ånäsebäcken	Bengtsfors
Bergsjön	Ale	Åsnebo	Bengtsfors
Ekliden	Ale	Öjemossen	Bengtsfors/Färgelanda
Färdsleskogen	Ale	Buterud	Bengtsfors/Mellerud
Iglekärr	Ale	Kednäs	Bengtsfors/Åmål
Kvarnsjöarna	Ale	Tingvallamossen	Bengtsfors/Åmål
Nödinge/Trafikverket	Ale	Backa	Borås
Olleskogen ◆	Ale	Fläskö	Borås
Rapenskår	Ale	Kröklings hage	Borås
Rished	Ale	Mölarp ◆	Borås
Risveden Kroksjön	Ale	Pålsbo	Borås
Risvedens vildmark	Ale	Rölle	Borås
Skår	Ale	Sundholmen	Borås
Slereboån	Ale	Tranhult	Borås
Stora Viken	Ale	Tränningen	Borås/Vårgårda
Verleskogen ◆	Ale	Bengtsviken	Dals-Ed
Äskeskär/Trafikverket	Ale	Bokullen	Dals-Ed
Risveden Trehörningen	Ale/Lerum	Borgelemossarna	Dals-Ed
Backas barrskogar	Ale/Lilla Edet	Ed	Dals-Ed
Brobacka ◆	Alingsås	Furustad ◆	Dals-Ed
Färgensjöarna	Alingsås	Grå Kulle	Dals-Ed
Idåsen	Alingsås	Håbolsängs lövskog	Dals-Ed
Örsbråten	Alingsås	Klovsten	Dals-Ed
Lärkemossen	Alingsås/Vårgårda	Orremossarna	Dals-Ed
Baldernäs	Bengtsfors	Stora Les branter	Dals-Ed
Bottnane ◆	Bengtsfors	Sunds branter	Dals-Ed
Bråtnäs ◆	Bengtsfors	Tisselskog Högsbyn	Dals-Ed
Dackehögen	Bengtsfors	Äng	Dals-Ed
Danshöjden	Bengtsfors	Grimsholmen ◆	Falkenberg
Getebuberget	Bengtsfors	Sumpafallen ◆	Falkenberg
Kroktjärnet	Bengtsfors	Kroppefjälls norra våtmarker	Färgelanda
Kölviken	Bengtsfors	Ragnerudssjön	Färgelanda
Rumpesjön	Bengtsfors	Kroppefjäll	Färgelanda/Mellerud/Vänernborg
Skarsdalen ◆	Bengtsfors	Slättefjällsmossarna	Färgelanda/Mellerud
Skarsdalsbergen	Bengtsfors	Dättern II	Grästorp/Lidköping/Vänernborg
Skåpenäs	Bengtsfors	Dättern I	Grästorp/Vänernborg
Skärbo	Bengtsfors	Galterö	Göteborg
Steneby	Bengtsfors	Göddered–Hakered	Göteborg
Torstjärnskogen	Bengtsfors	Vargö ◆	Göteborg

Vinga	<i>Göteborg</i>	Rammdalen ◆	<i>Lerum</i>
Vrångö	<i>Göteborg</i>	Säveån	<i>Lerum</i>
Vättlefjäll	<i>Göteborg</i>	Säveån Hedefors	<i>Lerum</i>
Änggåårdsbergen	<i>Göteborg</i>	Jonsereds strömmar	<i>Lerum/Partille</i>
Öxnäs	<i>Göteborg</i>	Backas barrskogar	<i>Lilla Edet</i>
Göta- & Nordre Älvs dalgångar	<i>Göteborg/Kungälv</i>	Brattorpsån	<i>Lilla Edet</i>
Nordre älvs estuarium	<i>Göteborg/Kungälv/Öckerö</i>	Bredfjället östra ◆	<i>Lilla Edet</i>
Sandsjöbacka ◆	<i>Göteborg/Möln dal</i>	Brännefjäll	<i>Lilla Edet</i>
Tråkärsslätt	<i>Göteborg/Möln dal</i>	Långsbergen	<i>Lilla Edet</i>
Gårdshult ◆	<i>Halmstad</i>	Sollumsåns dalgång	<i>Lilla Edet</i>
Söderängarna	<i>Halmstad</i>	Valdalsbergen	<i>Lilla Edet</i>
Molla bokskog	<i>Herrljunga</i>	Valdalsjön	<i>Lilla Edet</i>
Mollungen	<i>Herrljunga</i>	Långemossen	<i>Lilla Edet/Trollhättan</i>
Ollestad	<i>Herrljunga</i>	Broälven	<i>Lysekil</i>
Bråtaskogen	<i>Härryda</i>	Gröderhamn	<i>Lysekil</i>
Hårssjön–Rambo Mosse	<i>Härryda/Möln dal</i>	Gåsevik	<i>Lysekil</i>
Klippan ◆	<i>Härryda</i>	Gåsö	<i>Lysekil</i>
Risbohult	<i>Härryda</i>	Kalven på Stora Kornö	<i>Lysekil</i>
Yxsjön	<i>Härryda</i>	Näverkärr ◆	<i>Lysekil</i>
Härskogen ◆	<i>Härryda/Lerum</i>	Ryxö	<i>Lysekil</i>
Hördalen ◆	<i>Kungsbacka</i>	Stora Bornö	<i>Lysekil</i>
Kedholmen ◆	<i>Kungsbacka</i>	Trälebergskile	<i>Lysekil</i>
Lilla Äskhult	<i>Kungsbacka</i>	Vägeröds dalar	<i>Lysekil</i>
Sandsjöbacka Halland ◆	<i>Kungsbacka</i>	Gullmarsfjorden	<i>Lysekil/Munkedal/Orust/Uddevalla</i>
Vallda Sandö ◆	<i>Kungsbacka</i>	Bua hed ◆	<i>Lysekil/Sotenäs</i>
Äskhult ◆	<i>Kungsbacka</i>	Gode mosse	<i>Mark</i>
Brattön ◆	<i>Kungälv</i>	Gäddevik	<i>Mark</i>
Dösebackaplatån	<i>Kungälv</i>	Hyltenäs kulle ◆	<i>Mark</i>
Guddehjälms	<i>Kungälv</i>	Letebo	<i>Mark</i>
Gullbringa	<i>Kungälv</i>	Ramhultafallet	<i>Mark</i>
Hållsungamyren	<i>Kungälv</i>	Risö	<i>Mark</i>
Håltå	<i>Kungälv</i>	Smälteryd	<i>Mark</i>
Klåverön	<i>Kungälv</i>	Stoms ås	<i>Mark</i>
Kärna bokskog	<i>Kungälv</i>	Årenäs–Tostekulla lövskogar	<i>Mark</i>
Lysegården	<i>Kungälv</i>	Amundsrud ◆	<i>Mellerud</i>
Marieberg	<i>Kungälv</i>	Eds Barrskog och Våtmarker	<i>Mellerud</i>
Marstrand	<i>Kungälv</i>	Forsbo	<i>Mellerud</i>
Ormo	<i>Kungälv</i>	Norra Båasane	<i>Mellerud</i>
Tjurholmen	<i>Kungälv</i>	Ranneberget	<i>Mellerud</i>
Tjurholmen/Trafikverket	<i>Kungälv</i>	Ryr	<i>Mellerud</i>
Tofta ◆	<i>Kungälv</i>	Stora Liane	<i>Mellerud</i>
Älgön ◆	<i>Kungälv</i>	Svankila	<i>Mellerud</i>
Ödsmåls kile	<i>Kungälv</i>	Svarvaretorpet	<i>Mellerud</i>
Svartedalen	<i>Kungälv/Lilla Edet/Stenungsund</i>	Årbolsfjället	<i>Mellerud</i>
Hulan	<i>Lerum</i>	Bredmossen	<i>Munkedal</i>
Härskogen	<i>Lerum</i>	Gunnarsbo	<i>Munkedal</i>

Harkerudssjöns Gammelskog	<i>Munkedal</i>	Hjärteöarkipelagen	<i>Tanum</i>
Kviström ♦	<i>Munkedal</i>	Hällsö	<i>Tanum</i>
Kynnefjäll ♦	<i>Munkedal</i>	Jorefjorden	<i>Tanum</i>
Strömmarna	<i>Munkedal</i>	Klockberget	<i>Tanum</i>
Södra Harska	<i>Munkedal</i>	Kragenäs	<i>Tanum</i>
Vågsäter	<i>Munkedal</i>	Kärra	<i>Tanum</i>
Vågsäter bokskog	<i>Munkedal</i>	Tanumskusten	<i>Tanum</i>
Örekilsälven	<i>Munkedal</i>	Mårtensröd	<i>Tanum</i>
Kynnefjäll Sätret	<i>Munkedal/Tanum</i>	Otterön	<i>Tanum</i>
Malevattnet	<i>Munkedal/Tanum</i>	Raftön	<i>Tanum</i>
Bredmossen	<i>Munkedal/Uddevalla</i>	Svenneby mellangård	<i>Tanum</i>
Härmanö	<i>Orust</i>	Tanumskilen	<i>Tanum</i>
Koljön ♦	<i>Orust</i>	Tingvall	<i>Tanum</i>
Kollungeröd vatten	<i>Orust</i>	Tjurpannan ♦	<i>Tanum</i>
Morlanda Berga klev	<i>Orust</i>	Toröds mossen	<i>Tanum</i>
Näs	<i>Orust</i>	Trossö–Kalvö–Lindö	<i>Tanum</i>
Råssö	<i>Orust</i>	Trättestad	<i>Tanum</i>
Svanvik	<i>Orust</i>	Ulön–Dannemark ♦	<i>Tanum</i>
Valön	<i>Orust</i>	Underslös	<i>Tanum</i>
Stigfjorden	<i>Orust/Tjörn</i>	Valön	<i>Tanum</i>
Björnareåsen	<i>Partille</i>	Veddö	<i>Tanum</i>
Alvö	<i>Sotenäs</i>	Björshuvudet	<i>Tjörn</i>
Anneröd–Hogsäm	<i>Sotenäs</i>	Breviks kile	<i>Tjörn</i>
Bua Hed	<i>Sotenäs</i>	Härön	<i>Tjörn</i>
Hållöarkepilagen	<i>Sotenäs</i>	Kälkerön ♦	<i>Tjörn</i>
Ramsvikslandet och Tryggö	<i>Sotenäs</i>	Pater Noster	<i>Tjörn</i>
Börs Flåg	<i>Stenungsund</i>	Sundsby	<i>Tjörn</i>
Grössby södra	<i>Stenungsund</i>	Säby Kile	<i>Tjörn</i>
Ramsön och Keholmen ♦	<i>Stenungsund</i>	Toftenäs	<i>Tjörn</i>
Ranebo lund	<i>Stenungsund</i>	Ekedal	<i>Tranemo</i>
Ranebo naturskog	<i>Stenungsund</i>	Moghult	<i>Tranemo</i>
Rördalen	<i>Stenungsund</i>	Skårtebo ♦	<i>Tranemo</i>
Halle–Vagnaren	<i>Strömstad</i>	Torpanäset	<i>Tranemo</i>
Nöddökilen	<i>Strömstad</i>	Häggsjöryr	<i>Trollhättan</i>
Orrevikskilen	<i>Strömstad</i>	Lilla Boda	<i>Trollhättan</i>
Strömsvattnet	<i>Strömstad</i>	Ålstadsnäset	<i>Trollhättan</i>
Älgöleran	<i>Strömstad</i>	Hullsjön	<i>Trollhättan/Vänersborg</i>
Tanumskusten	<i>Strömstad/Tanum</i>	Bratteforsån	<i>Uddevalla</i>
Bjällermossen	<i>Svenljunga</i>	Bredfjället Vargfjället	<i>Uddevalla</i>
Fegen ♦	<i>Svenljunga</i>	Gullmarsberg	<i>Uddevalla</i>
Gälared	<i>Svenljunga</i>	Havstensfjorden	<i>Uddevalla</i>
Holmaberget	<i>Svenljunga</i>	Högaldsberget	<i>Uddevalla</i>
Holmen i Simmesjön, Ånarp	<i>Svenljunga</i>	Kalvön	<i>Uddevalla</i>
Klev	<i>Svenljunga</i>	Korsviken	<i>Uddevalla</i>
Bredmossen med Fisklössjön	<i>Tanum</i>	Lilla Hasselön	<i>Uddevalla</i>
Greby–Kleva	<i>Tanum</i>	Store Mosse	<i>Uddevalla</i>

Svartedalen Bokenäset	<i>Uddevalla</i>	Buxåsen	<i>Vänersborg</i>
Stora Höghult	<i>Uddevalla/Vänersborg</i>	Knäckekullarna	<i>Vänersborg</i>
Bakträgen	<i>Ulricehamn</i>	Oxeklev	<i>Vänersborg</i>
Frälsegården	<i>Ulricehamn</i>	Sjöbotten	<i>Vänersborg</i>
Horsäckrasjön	<i>Ulricehamn</i>	Snappan	<i>Vänersborg</i>
Hössna prästgård	<i>Ulricehamn</i>	Trone mosse	<i>Vänersborg</i>
Knätte	<i>Ulricehamn</i>	Tunhems ekhagar	<i>Vänersborg</i>
Komosse norra	<i>Tranemo/Ulricehamn</i>	Vänersnäs	<i>Vänersborg</i>
Komosse södra	<i>Tranemo/Ulricehamn</i>	Baljåsen	<i>Åmål</i>
Korpeboberg	<i>Ulricehamn</i>	Baståsen	<i>Åmål</i>
Kråkeboberg	<i>Ulricehamn</i>	Brudkullen	<i>Åmål</i>
Kycklingkullen	<i>Ulricehamn</i>	Brurmossen	<i>Åmål</i>
Kärnås sumpskogar	<i>Ulricehamn</i>	Bräcke ängar	<i>Åmål</i>
Årås	<i>Ulricehamn</i>	Grimsheden	<i>Åmål</i>
Äramossen	<i>Ulricehamn</i>	Hafsåsen	<i>Åmål</i>
Önnarp	<i>Ulricehamn</i>	Orsberget	<i>Åmål</i>
Gässlösa ♦	<i>Varberg</i>	Sörknatten	<i>Åmål</i>
Mångsholm	<i>Vårgårda</i>	Yttre bodarna	<i>Åmål</i>
Tånga hed ♦	<i>Vårgårda</i>	Öjersbyns gammelskog	<i>Åmål</i>
Yxnås	<i>Vårgårda</i>	Rörö ♦	<i>Öckerö</i>

Årsredovisning

för

Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden

857201-9076

Räkenskapsåret

2025

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Noter	7

Styrelsen för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden får härmed upprätta årsredovisning för räkenskapsåret 2025.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen bildades år 1962 av Göteborgs Stad och landstingen i Göteborgs och Bohus län. Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapande och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige även som för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.

Stiftelsen har sitt säte i Göteborg.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhetsåret 2025 präglades av fortsatt hög aktivitet och flera långsiktigt betydelsefulla beslut. Ett av årets viktigaste besked var att staten säkerställer finansieringen för strandstädningen även efter 2025, med indikationer om fortsatta årliga medel åtminstone till och med 2028. Detta innebär nödvändig stabilitet för arbetet längs hela Bohuskusten. Under året samlades 117 ton marint skräp in, trots en kortare städperiod till följd av tidigarelagt rapporteringskrav från Naturvårdverket. Samverkan med kommuner och entreprenörer fortsatte att utvecklas. Moderniseringen av skärgårdens toalettinfrastruktur tog stora steg framåt när 50 anläggningar byggdes om till slutna tanklösningar. Inför 2026 återstår endast 16 toaletter för att projektet ska vara färdigt.

Inom naturvården har stiftelsen haft en hög ambitionsnivå. Starten av det långsiktiga Heath LIFE-programmet innebär att omfattande restaureringsinsatser påbörjas i tolv områden i Västra Götaland, där stiftelsen är en av de centrala aktörerna. Året innehöll även internationellt kunskapsutbyte kring hedlandskap genom en europeisk fackträff i regionen med Västkuststiftelsen som arrangör ihop med länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland.

Ledutvecklingen fortsatte att stärkas. Fem nya leder anslöts till West Sweden Trails, Sjuhäradsrundan invigdes som regional cykelled och Trafikverket godkände Västkustleden som regional led. Arbetet med Ljungleden nådde viktiga milstolpar inför planerad invigning 2026.

Det pedagogiska arbetet har utvecklats ytterligare. Genom SamBio och andra insatser nådde stiftelsen över 3 500 elever med undervisning om natur, nedskräpning och biologisk mångfald. Mindre initiativ, såsom en ny typ av informationslösning i Sandsjöbacka, bidrog till att engagera yngre målgrupper.

Stiftelsen har också fortsatt sitt breda arbete med mark- och fastighetsförvaltning. Cirka 50 byggnader ingår i beståndet och underhålls- och restaureringsåtgärder genomfördes i bland annat Äskhult, Svartedalen och Näverkärr. Ingen ny mark förvärvades och inga fastigheter avyttrades under året.

Stiftelsen hade under 2025 ett medelantal om 30 anställda. En viktig organisationsförändring genomfördes genom att tre av verksamhetens huvudområden tilldelades egna chefer för att stärka ledarskap, arbetsmiljö och ansvarslinjer. Sjukfrånvaron minskade till 1,8 procent.

Flerårsöversikt (Tkr)	2025	2024	2023	2022
Nettoomsättning & Bidrag	89 020	81 429	70 328	89 687
Resultat efter finansiella poster	1 773	3 248	3 350	1 063
Soliditet (%)	44,80	41,30	42,90	25,48

Förändringar i eget kapital

	Stiftelse- kapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	13 728 846		13 728 846
Disposition av föregående års resultat:		3 248 306	3 248 306
Årets resultat		1 772 586	1 772 586
Belopp vid årets utgång	13 728 846	5 020 892	18 749 738

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2025-01-01 -2025-12-31	2024-01-01 -2024-12-31
Stiftelsens intäkter			
Bidrag	2	67 383 290	63 387 071
Nettoomsättning	3	21 636 719	18 041 986
Övriga rörelseintäkter		63 099	1 678 837
Summa stiftelsens intäkter		89 083 108	83 107 894
Stiftelsens kostnader			
Lämnade bidrag	4	-7 462 067	-8 594 011
Övriga externa kostnader		-55 126 072	-47 619 968
Personalkostnader	5	-25 398 595	-24 688 670
Övriga rörelsekostnader		-3 131	-2 449
Summa stiftelsens kostnader		-87 989 865	-80 905 098
Rörelseresultat		1 093 243	2 202 796
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		684 782	1 045 855
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5 439	-345
Summa finansiella poster		679 343	1 045 510
Resultat efter finansiella poster		1 772 586	3 248 306
Resultat före skatt		1 772 586	3 248 306
Årets resultat		1 772 586	3 248 306

Balansräkning	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	6	110	110
Inventarier, verktyg och installationer	7	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		110	110
Summa anläggningstillgångar		110	110
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 544 230	4 790 457
Övriga fordringar		1 280 572	191 104
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	3 466 785	1 993 384
Summa kortfristiga fordringar		7 291 587	6 974 945
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		34 614 681	34 154 576
Summa kassa och bank		34 614 681	34 154 576
Summa omsättningstillgångar		41 906 268	41 129 521
SUMMA TILLGÅNGAR		41 906 378	41 129 631

Balansräkning	Not	2025-12-31	2024-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		16 977 152	13 728 846
Årets resultat		1 772 586	3 248 306
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		18 749 738	16 977 152
Summa eget kapital		18 749 738	16 977 152
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		13 278 327	8 697 945
Skatteskulder		150 143	417 813
Mottagna ej använda bidrag	9	5 511 462	8 047 249
Övriga skulder		1 446 060	1 627 023
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 770 648	5 362 449
Summa kortfristiga skulder		23 156 640	24 152 479
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		41 906 378	41 129 631

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Erhållna bidrag avseende förvärv av anläggningstillgångar har minskat anskaffningsvärdet för respektive tillgång vilket innebär att ingen avskrivning sker då anskaffningsvärdet är noll. Övriga materiella anläggningstillgångar avser djur och ingen avskrivning sker.

Inkomstskatt

Stiftelsen är befriad från inkomstskatt enligt den rättspraxis som finns i en så kallad "förvaltarstmita". Eftersom stiftelsens huvudmän är befriade från inkomstskatt enligt 7 kap 2 § inkomstskattelagen (IL) är även stiftelsen befriad från inkomstskatt ("förvaltarstmita").

Not 2 Bidrag

	2025	2024
Västra Götalandsregionen	34 943 635	36 092 784
Region Halland	1 341 000	1 283 000
Göteborgsregionens kommunalförbund	3 783 000	3 750 000
EU-bidrag	6 756 349	4 443 387
Bidrag Länsstyrelsen i Hallands län	2 538 748	2 986 723
Bidrag Länsstyrelsen i Västra Götalands län	7 166 425	0
Övriga bidrag	10 650 681	11 275 997
Ianspråktagande av bidrag som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-503 869	-671 499
Reserverade bidrag	707 321	4 226 679
	67 383 290	63 387 071

Not 3 Nettoomsättning

	2025	2024
Uppdragsverksamhet Länsstyrelsen Västra Götaland	12 696 600	13 533 360
Uppdragsverksamhet Trafikverket	1 299 991	1 252 624
Uppdragsverksamhet Övrig	2 248 322	1 238 166
Övriga intäkter	5 391 806	2 017 836
	21 636 719	18 041 986

Not 4 Lämnade bidrag

	2025	2024
Mottagare		
Foreningen Grensekomiteen Värmland-Östfold	40 719	41 423
Stiftelsen Skaftökuttern	0	20 000
Kungsbacka kommun	55 045	106 539
Kungälv kommun	998 776	1 021 513
Lysekils kommun	503 449	859 038
Orust kommun	450 612	171 550
Region Halland	100 088	100 088
Sotenäs kommun	2 137 603	2 458 554
Stenungsunds kommun	184 353	165 355
Strandstäderna	78 874	94 000
Strandstadsföreningen Vrakat	0	100 000
Strömstad kommun	327 504	146 109
Städa Sverige	200 000	250 000
Tanums kommun	650 445	1 363 668
Tjörns kommun	273 968	400 054
Uddevalla kommun	140 750	128 000
Ljungås	0	35 000
Öckerö kommun	772 913	818 238
Ecoloop	0	15 000
Göteborgs kommun	516 968	299 882
Kråkeborg	10 000	0
Visit Värmland	20 000	0
	7 462 067	8 594 011

Not 5 Medelantal anställda

	2025	2024
Antal tillsvidareanställda	30	30
Antal anställda	30	30

Not 6 Byggnader och mark

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	110	120
Försäljningar/utrangeringar	0	-10
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	110	110
Utgående redovisat värde	110	110

Not 7 Inventarier, verktyg och installationer

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	503 869	721 499
Försäljningar/utrangeringar	0	-872 300
Erhållna bidrag för inköp	-503 869	150 801
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Projekt 8 Ledutveckling Tillväxtverket		
Erhållna bidrag Tillväxtverket	0	-488 624
Ledutveckling	0	1 730 717
	0	1 242 093
Projekt 11		
Erhållna bidrag	-3 725 901	0
Egna byggnader	4 405 101	0
	679 200	0
Projekt 12 Västerhavsveckan		
Erhållna bidrag	-384 000	0
Västerhavsveckan	884 040	0
	500 040	0
Övriga		
Förutbetalda kostnader	283 872	351 287
Upplupna intäkter	1 460 579	0
Leasingavgifter	426 789	386 504
Hyreskostnader	116 305	13 500
	2 287 545	751 291

Not 9 Mottagna ej nyttjade bidrag

	2025-12-31	2024-12-31
Projekt Skärgårdsrenhållning		
Intäkter	1 453 633	1 424 331
Övriga erhållna bidrag	732 930	0
Renhållning	-1 503 640	-1 842 570
Anläggning och underhåll	-706 026	-80 301
Övriga externa kostnader	-119 207	0
Personalkostnader administration	-162 035	-90 910
Kostnader som ej täcks av bidrag	304 345	589 450
	0	0
Projekt 4 Strandstädning NVV		
Erhållna bidrag NVV	10 212 500	13 337 500
Övriga erhållna bidrag	508 004	435 980
Övriga intäkter	21 577	20 780
Ej nyttjade bidrag från tidigare år	2 645 357	2 418 882
Strandstädning	-3 071 507	-3 846 228
Bidrag till kommunerna	-6 964 260	-7 938 500
Bidrag till övriga organisationer	-327 000	-464 000
Övriga externa kostnader	-497 286	-274 858
Personalkostnader administration	-1 108 245	-1 044 199
	1 419 140	2 645 357
Projekt Strandängarna		
Intäkter Trafikverket	1 486 562	1 252 624
Nedlagda kostnader	-840 826	-876 795
Övriga externa kostnader	-212 602	-189 258
	433 134	186 571
Projekt 8 Ledutveckling VGR		
Erhållna bidrag VGR	6 080 900	5 999 369
Erhållna bidrag NVV	1 149 366	545 625
Övriga intäkter	360 000	434 596
Ledutveckling	-851 213	-3 554 109
Övriga externa kostnader	-1 706 147	-1 311 797
Personalkostnader	-4 333 018	-4 241 594
Kostnader som ej täcks av bidrag	875 523	2 127 910
	1 575 411	0
Övriga projekt		
Erhållna bidrag tilläggsavtal förvaltning naturreservat och naturminnen	0	2 800 000
Erhållen intäkt för Lilla Äskhult	0	1 250 000
Erhållna bidrag för våtmarker	0	2 220 000
Nedlagda kostnader för åtgärder	0	-1 054 679
Erhållet bidrag naturförvaltning i skyddade områden	826 990	0
Kvarvarande medel skogsavverkning	1 256 787	0
	2 083 777	5 215 321

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas på årsstämma för fastställelse.

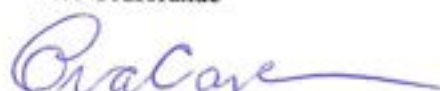
Årsredovisningen beslutades 2026-02-17

Göteborg 26.03.13

Stig-Olov Tingbratt
Ordförande

Ronald Caous
Vice Ordförande

Bertil Ahlstrand

Eva Carlsson

Margit Bik

Håkan Smedja

Asa Hartzell

Per Stenberg

Ulrika Frick

Henrik Martinsson

Jakob Hallman

Monika Beiring

Eva Olsen

Vår revisionsberättelse har lämnats

Göteborg 2026-04-01

2026-04-01

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor
Azets AB

Elving Andersson
Förtroendevald revisor
Anders Blomqvist
Förtroendevald revisor
Björn Brogren
Förtroendevald revisor